

JKP «Водовод и канализација» Суботица
JKP «Vodovod i kanalizacija» Subotica
Vízművek és Csatornázási Kommunális Közvállalat Szabadka

24000 Subotica • Trg Lazara Nešića 9/a
Tel.: (024) 55-77-11 • Fax: (024) 55-77-00 • e-mail: uprava@vodovodsu.rs

FINANSIJSKI IZVEŠTAJI O POSLOVANJU
JKP »VODOVOD I KANALIZACIJA« SUBOTICA
ZA 2013. GODINU

Subotica, februar 2014. godine

SADRŽAJ

	Strana
Bilans uspeha	3
Bilans stanja	4
Izveštaj o promenama na kapitalu	6
Izveštaj o tokovima gotovine	7
Napomene uz finansijske izveštaje	8-62

BILANS USPEHA JKP “Vodovod i kanalizacija” Subotica

u periodu od 01. januara do 31. decembra 2013. godine

	Napomene	u hiljadama RSD		
		OSTVARENO		PLAN
		2013.	2012.	2013.
Poslovni prihodi		625.830	630.160	660.753
Prihodi od prodaje	6	568.821	574.466	607.803
Prihodi od aktiviranja učinaka	7	1.599	4.041	1.800
Ostali poslovni prihodi	8	55.410	51.653	51.150
Poslovni rashodi		597.433	582.477	648.312
Nabavna vrednost prodate robe	9	8	-	-
Troškovi materijala	10	97.710	96.878	124.151
Troškovi zarada, naknada zar. i ostali lični rashodi	11	245.545	240.762	249.260
Troškovi amortizacije i rezervisanja	12	178.334	179.136	182.500
Ostali poslovni rashodi	13	75.836	65.701	92.401
Poslovni gubitak		-	-	-
Poslovna dobit		28.397	47.683	12.441
Finansijski prihodi	14	874	700	190
Finansijski rashodi	15	25.120	9.967	16.500
Ostali prihodi	16	57.387	12.960	47.309
Ostali rashodi	17	42.355	44.484	17.170
DOBIT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA		19.183	6.892	26.270
GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA		-	-	-
NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA		-	-	-
NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA		-	-	-
DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		19.183	6.892	26.270
GUBITAK PRE OPOREZIVANJA		-	-	-
ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	18	-	4.410	-
ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	18	435	-	-
NETO DOBITAK		19.618	2.482	26.270
NETO GUBITAK		-	-	-

BILANS STANJA JKP “Vodovod i kanalizacija” Subotica
na dan 31. decembra 2013. godine

u hiljadama RSD

A K T I V A	Napomene	OSTVARENO	
		2013	2012
STALNA IMOVINA		3.642.764	3.544.502
NEMATERIJALNA ULAGANJA	20	2.355	2.509
NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	20	3.640.190	3.541.754
Nekretnine, postrojenja i oprema		3.640.190	3.539.985
Investicione nekretnine		-	1.769
DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	21	219	239
Učešća u kapitalu		41	41
Ostali dugoročni finansijski plasmani		178	198
OBRтна IMOVINA		258.347	260.961
ZALIHE	22	26.519	24.989
KRA TKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA		231.828	235.972
Potraživanja	23	155.709	147.683
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	24	298	298
Kratkoročni finansijski plasmani	25	20	130
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	26	9.666	4.696
Porez na dodatnu vrednost i AVR	27	66.135	83.165
ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	28	-	-
POSLOVNA IMOVINA		3.901.111	3.805.463
UKUPNA AKTIVA		3.901.111	3.805.463
VANBILANSNA AKTIVA	39	21.462	180.384

BILANS STANJA JKP “Vodovod i kanalizacija” Subotica
na dan 31.decembra 2013. godine

u hiljadama RSD

PASIVA	Napomene	OSTVARENO	
		2013	2012
Kapital		2.166.569	2.034.344
Osnovni i ostali kapital	29	2.034.344	2.028.957
Revalorizacione rezerve	30	112.607	-
Neraspoređena dobit	31	19.618	5.387
Gubitak		-	-
DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE		1.713.096	1.769.110
DUGOROČNA REZERVISANJA	32	17.605	17.999
DUGOROČNE OBAVEZE	33	469.416	559.889
Dugoročni krediti		2.161	3.345
Ostale dugoročne obaveze		467.255	556.544
KRATKOROČNE OBAVEZE		1.226.075	1.191.222
Kratkoročne finansijske obaveze	34	114.984	115.724
Obaveze iz poslovanja	35	21.052	38.661
Ostale kratkoročne obaveze	36	11.959	9.831
Obaveze po osnovu PDV i PVR	37	1.078.080	1.027.006
Obaveze po osnovu poreza na dobit		-	-
Odložene poreske obaveze	38	21.446	2.009
UKUPNA PASIVA		3.901.111	3.805.463
VANBILANSNA PASIVA	39	21.462	180.384

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU JKP “Vodovod i kanalizacija” Subotica
u 2013. i 2012. godini

u hiljadama RSD

	OSNOVNI KAPITAL	OSTALI KAPITAL	REVALORIZACIONE REZERVE	NERASPOREĐENI DOBITAK	UKUPNI KAPITAL
Stanje na dan 01. 01. 2012.	2.028.957			5.809	2.034.766
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini – povećanje					
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini – smanjenje					
Korigovano početno stanje na dan 01.01.2012. god.	2.028.957			5.809	2.034.766
Ukupna povećanja u prethodnoj godini				2.482	2.482
Ukupna smanjenja u prethodnoj godini				2.904	2.904
Stanje na dan 31.12.2012. godine	2.028.957			5.387	2.034.344
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini – povećanje					
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini – smanjenje					
Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće 2013. godine	2.028.957			5.387	2.034.344
Ukupna povećanja u tekućoj 2013. godini		5.387	132.479	19.618	157.484
Ukupna smanjenja u tekućoj 2013. godini			19.872	5.387	25.259
Stanje na dan 31.12.2013. godine	2.028.957	5.387	112.607	19.618	2.166.569

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica
u periodu od 01. januara do 31. decembra 2013. godine

	u hiljadama RSD	
	OSTVARENO	
	2013	2012
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	820.274	744.866
Prilivi od prodaje i primljeni avansi	618.740	588.583
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	49	66
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	201.485	156.217
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	629.771	588.164
Odlivi po osnovu isplate dobavljačima i dati avansi	342.816	307.624
Odlivi po osnovu zarada, naknada zarada, i ostalih ličnih primanja	250.494	244.208
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	3.164	2.114
Porez na dobitak	-	-
Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	33.297	34.218
NETO PRILIV GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	190.503	156.702
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	405	589
Prilivi od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	192	68
Prilivi po osnovu ostalih finansijskih plasmana (neto)	130	-
Prilivi od primljenih kamata	83	521
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	89.283	91.197
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	89.283	91.171
Odlivi po osnovu ostalih finansijskih plasmana	-	26
NETO ODLIV GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA	88.878	90.608
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Prilivi po osnovu uvećanja osnovnog kapitala	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	96.634	76.114
Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze	96.171	72.822
Finansijski lizing	463	388
Isplaćene dividende		2.904
NETO ODLIV GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA	96.634	76.114
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	820.679	745.455
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	815.688	755.475
NETO PRILIVI GOTOVINE	4.991	-
NETO ODLIVI GOTOVINE	-	10.020
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	4.696	14.711
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	12	37
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	33	32
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	9.666	4.696

Napomene uz finansijske izveštaje

1. OSNOVNI PODACI O PREDUZEĆU

Javno komunalno preduzeće »VODOVOD I KANALIZACIJA« SUBOTICA, (u daljem tekstu JKP »Vodovod i kanalizacija« Subotica ili Preduzeće) obavlja komunalnu delatnost proizvodnje i distribucije čiste vode, odvođenja i prečišćavanja otpadnih i atmosferskih voda.

Pored navedenog, Preduzeće vrši izgradnju priključaka na vodovodnu i kanalizacionu mrežu, popravku i baždarenje vodomera, snimanje kanalizacione mreže, čišćenje kanalizacione mreže i slivnika, ispitivanje kvaliteta sanitarne i otpadnih voda, izradu tehničke dokumentacije za izgradnju investicionih objekata koji će koristiti za obavljanje delatnosti.

JKP »VODOVOD I KANALIZACIJA« Subotica (matični broj 08065195) upisano je u Registar privrednih subjekata u Agenciji za privredne registre (rešenje broj BD 17598/2005 od 22. juna 2005. godine).

Osnivač Preduzeća je Grad Subotica, sa 100% učešćem u kapitalu.

JKP »VODOVOD I KANALIZACIJA« Subotica je, na osnovu zakonom utvrđenih kriterijuma za razvrstavanje, razvrstano u srednje preduzeće.

Sedište Preduzeća je u Subotici, Trg Lazara Nešića 9/a.

Organi Preduzeća su Direktor i Upravni odbor.

Preduzeće ima povezana pravna lica: "Zavod za vodoprivredu" doo Subotica, u kome poseduje 49% učešća i "Simex" doo Subotica, u kome poseduje 0,01% učešća.

Prosečan broj zaposlenih u toku 2013. godine u Preduzeću je 231.

2.OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji

Finansijski izveštaji Preduzeća uključuju Bilans stanja na dan 31. decembra 2013. godine, Bilans uspeha, Izveštaj o promenama na kapitalu i Izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, pregled računovodstvenih politika i procena, kao i napomene uz finansijske izveštaje.

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji Preduzeća sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS" br. 62/2013) i Zakonom o računovodstvu i reviziji (Službeni glasnik RS br. 46/2006, 111/2009 i 99/2011), kojim se uređuju uslovi i način vođenja poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prezentacija, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, Međunarodne računovodstvene standarde (MRS), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI), kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda.

Pored MRS i MSFI, koji su zvanično usvojeni rešenjem ministra finansija Republike Srbije (broj 401-00-1380/2010-16) i objavljeni u "Službenom glasniku RS" br. 77 od 25. oktobra 2010. godine, kod sastavljanja finansijskih izveštaja korišćeni su i nacionalni propisi iz oblasti računovodstva. Pravilnik o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Rešenjem ministra finansija Republike Srbije od 25. oktobra 2010. godine utvrđeni su prevodi osnovnih tekstova MRS i MSFI koje čine MRS, odnosno MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde do 1. januara 2009. godine, kao i tumačenja izdata od komiteta za tumačenja računovodstvenih standarda do 1. januara 2009. godine, u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni. Međutim, do datuma sastavljanja finansijskih izveštaja nisu bile prevedene sve izmene MRS, MSFI i IFRIC tumačenja koja su bila na snazi za godišnje periode koji počinju 1. januara 2009. godine.

Imajući u vidu razlike između ove dve regulative, finansijski izveštaji JKP »Vodovod i kanalizacija« Subotica za 2013. godinu odstupaju od MSFI u sledećem:

1. Finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike, koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja";
2. Vanbilansna sredstva i obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Napomene uz finansijske izveštaje

S obzirom na napred izneto, priloženi finansijski izveštaji nisu usaglašeni sa svim zahtevima MSFI i ne mogu se smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim i prikazanim u skladu sa MSFI.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

Preduzeće je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3.

2.2. Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2013.

Primena sledećih standarda, tumačenja standarda (IFRIC) i izmena i dopuna postojećih standarda, koji se obavezno primenjuju prvi put za finansijsku godinu koja počinje 1. januara 2013. nije imala za rezultat značajnije promene računovodstvenih politika Preduzeća, niti efekat na priložene finansijske izveštaje Preduzeća:

- MSFI 10 “Konsolidovani finansijski izveštaji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine),
- MSFI 11 “Zajednički aranžmani” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine),
- MSFI 12 “Obelodanjivanje učešća u drugim pravnim licima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine),
- MSFI 13 “Merenje fer vrednosti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine),
- MRS 27 (revidiran 2011. godine) “Pojedinačni finansijski izveštaji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine),
- MRS 28 (revidiran 2011. godine) “Ulaganja u pridružena pravna lica i zajednička ulaganja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine),
- Dopune MSFI 7 “Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja” – Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine),
- Dopune MRS 1 “Prezentacija finansijskih izveštaja” – Prezentacija stavki ukupnog ostalog rezultata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2012. godine),
- Dopune MRS 19 “Naknade zaposlenima” – Unapređenje računovodstvenog obuhvatanja primanja po prestanku zaposlenja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine),
- Izmene MSFI 1 “Prva primena MSFI” – Državni krediti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine).

Napomene uz finansijske izveštaje

2.3. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u Republici Srbiji za godišnje periode koji počinju na dan 1. januar 2010. godine.

- Izmene MSFI 7 “Finansijski instrumenti. Obelodanjivanja” – Izmene kojima se poboljšavaju obelodanjivanja fer vrednost i rizika likvidnosti (revidiran marta 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2009. godine),
- Izmene različitih standarda i tumačenja rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 16. aprila 2009. godine (MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 36, MRS 39, IFRIC 16 prvenstveno sa namerom otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija u tekstu (izmene standarda stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine, a izmena IFRIC na dan ili nakon 1. jula 2009. godine),
- Izmene MRS 38 “Nematerijalna imovina” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine),
- IFRIC 18 “Prenos sredstava sa kupaca” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- “Sveobuhvatni okvir za finansijsko izveštavanje 2010. godine” što predstavlja izmenu “Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja” (na snazi od datuma objavljivanja, odnosno od septembra 2010. godine),
- Dopune MSFI 1 “Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja” – Ograničeno izuzeće od uporednih obelodanjivanja propisanih u okviru MSFI 7 kod lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine),
- Dopune MRS 24 “Obelodanjivanja o povezanim licima” – Pojednostavljeni zahtevi za obelodanjivanjem kod lica pod (značajnom) kontrolom ili uticajem vlade i pojašnjenje definicije povezanog lica (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine),
- Dopune MRS 32 “Finansijski instrumenti. prezentacija” – Računovodstveno obuhvatanje prečeg prava na nove akcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. februara 2010. godine),
- Dopune različitih standarda i tumačenja “Poboljšanja MSFI (2010)” rezultat su projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno sa namerom otklanjanja neslaganja i pojašnjenja formulacija u tekstu (većina dopuna je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine),

Napomene uz finansijske izveštaje

- Dopune IFRIC 14 “MRS 19 – Ograničenje definisanih primanja, minimalni zahtevi za finansiranjem i njihova interakcija” Preplaćeni minimalni zahtevi za finansiranjem (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine),
- IFRIC 19 “Namirivanje finansijskih obaveza instrumentima kapitala” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine).
- Dopune MRS 12 “Porezi na dobitak” – Odloženi porez: povraćaj sredstava koja su služila za obračun poreza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine).
- Dopune MSFI 1 “Prva primena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja” – Velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine),
- Izmene MSFI 7 “Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja” – Transfer finansijske imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine). Ove izmene zahtevaju nova obelodanjivanja koja se odnose na transferisana (prenesena) finansijska sredstva.

Primena ovih novih i revidiranih MSFI nije imala nikakvog materijalnog uticaja na iznose prikazane za tekuću i prethodne godine, ali može uticati na računovodstveno obuhvatanje budućih transakcija i aranžmana.

2.4. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali još uvek nisu stupili na snagu:

- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine),
- Dopune MSFI 9 “Finansijski instrumenti” i MSFI 7 “Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja” – Obavezno stupanje na snagu i prelazna obelodanjivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine),
- Dopune MRS 32 “Finansijski instrumenti: Prezentacija” – Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MSFI 10 “Konsolidovani finansijski izveštaji”, MSFI 12 “Obelodanjivanja u drugim pravnim licima” i MRS 27 “Pojedinačni finansijski izveštaji” – Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Dopune MRS 19 “Naknade zaposlenima” – Objašnjenja u vezi doprinosa zaposlenih i trećih strana (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).

Napomene uz finansijske izveštaje

- Dopune MRS 39 “Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje” – Derivati (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine) i Računovodstvo hedžinga (na snazi na dan primene MSFI 9).

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

2.5. Uporedni podaci

Uporedne podatke predstavljaju finansijski izveštaji Preduzeća na dan i za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2012. godine, koji su bili predmet nezavisne revizije.

2.6. Preračunavanje stranih valuta

Finansijski izveštaji Privrednog društva iskazani su u hiljadama dinara (RSD). Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji i funkcionalnu valutu Preduzeća.

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene, izuzev obaveza po osnovu finansijskog lizinga, gde je ugovoreno izmirenje obaveza po prodajnom kursu valute. Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa, izuzev obaveza po osnovu finansijskog lizinga, gde je ugovoren prodajni kurs valute. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Preduzeća, kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda i rashoda.

Obaveze u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa, izuzev obaveza po osnovu finansijskog lizinga, gde je ugovoren prodajni kurs valute. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Preduzeća, kao prihodi i rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije finansijskih prihoda i rashoda.

2.7. Primena pretpostavke stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom stalnosti poslovanja Preduzeća, tj. pod pretpostavkom da će ono nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u doglednoj budućnosti.

Napomene uz finansijske izveštaje

3. PREGLED RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Nematerijalna ulaganja**

Nematerijalna ulaganja su određiva nemonetarna sredstva bez fizičkog sadržaja koja služe za proizvodnju ili isporuku robe ili usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili se koriste u administrativne svrhe.

Nematerijalnim ulaganjima smatraju se:

- ulaganja u koncesije
- ulaganja u razvoj novih proizvoda i proizvodnju novih ili značajno unapređenih materijala, uređaja, proizvoda, procesa, sistema ili usluga pre početka komercijalne proizvodnje ili upotrebe
- ulaganja u naučno tehnička znanja
- ulaganja u kreiranje i primenu novih procesa sistema
- ulaganja u nabavku licence i sticanje prava na intelektualnu svojinu
- kompjuterski softver, patenti, autorska prava
- sva nastala druga nematerijalna ulaganja koja se mogu priznati u skladu sa zahtevima MRS 38.

Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podležu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 – Nematerijalna ulaganja koja imaju korisni vek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke ulaganja je veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike. Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava prethodno navedene uslove, priznaje se na teret rashoda perioda u kojem je nastalo.

Početno merenje nematerijalnih ulaganja se vrši po nabavnoj vrednosti.

Osnovicu za amortizaciju nematerijalnih ulaganja čini nabavna vrednost po odbitku njihove preostale vrednosti.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je nematerijalno ulaganje stavljeno u upotrebu.

Naknadno merenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu iz MRS 38 „Nematerijalna ulaganja“.

Naknadni izdatak (dodatno ulaganje) koje se odnosi na nematerijalno ulaganje nakon njegove nabavke, uvećava vrednost nematerijalnog ulaganja ako je vrednost naknadnog izdatka viša od prosečne bruto zarade po zaposlenom u Republici, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike. Naknadni izdatak koje ne zadovoljava prethodne uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja primenjuje se metoda proporcionalnog otpisivanja.

Napomene uz finansijske izveštaje

Preostali vek korišćenja ponaosob za svako nematerijalno ulaganje može da vrši komisija za popis, ukoliko bar jedan njen član poseduje stručnu sposobnost da to uradi.

Preostala (rezidualna) vrednost nematerijalnih ulaganja smatra se da je jednaka nuli, osim kada:

- postoji ugovorena obaveza trećeg lica da otkupi to sredstvo na kraju preostalog veka trajanja
- za to sredstvo postoji aktivno tržište na kome se može utvrditi preostala vrednost

Nematerijalno ulaganje prestaje da se priznaje po njegovom otuđivanju ili kada se od njegove upotrebe ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja nematerijalnih ulaganja utvrđuju se kao razlika između neto priliva od otuđenja i iskazanog iznosa nematerijalnog ulaganja i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

3.2. Nekretnine, postrojenja, oprema (osnovna sredstva)

Nekretnine, postrojenja, oprema (osnovna sredstva) su materijalna sredstva koja Preduzeće drži za upotrebu u proizvodnji, za pružanje usluga, za iznajmljivanje trećim licima ili u administrativne svrhe i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jedne godine i pojedinačna nabavna vrednost u momentu nabavke veća od jedne prosečne bruto zarade po zaposlenom u privredi RS, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa.

Kao nekretnine, postrojenja, oprema (osnovna sredstva) iskazuju se: zemljišta, građevinski objekti, investicione nekretnine, mašine, motorna vozila, kancelarijski nameštaj i sve druge nekretnine, postrojenja i oprema koja učestvuju i služe u procesu poslovanja Preduzeća i priznaju se i vrednuju primenom modela nabavne vrednosti u skladu sa MRS 16, MRS 17, MRS 36 i MRS 10.

Nekretnine, postrojenja, oprema (osnovna sredstva) priznaju se u Preduzeću na poziciji osnovnih sredstava, kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi po osnovu tih sredstava priticati u Preduzeće i kada se pouzdano može izmeriti nabavna vrednost tih sredstava.

Naknadni izdatak (dodatno ulaganje), koje se odnosi na već priznatu nekretninu, postrojenje i opremu, pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi biti veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva, odnosno ako se tim izdatkom poboljšava stanje sredstava iznad njegovog prvobitno procenjenog standardnog učinka.

Ukoliko su ispunjeni uslovi iz stava 1. ovog člana, dodatno ulaganje se meri po nabavnoj vrednosti kao samo osnovno sredstvo.

Napomene uz finansijske izveštaje

Na odgovarajućem dokumentu (odnosno fakturi dodatnog ulaganja) u zavisnosti od mesta i vrste dodatnog ulaganja, šef odnosno rukovodilac tog organizacionog dela svojim potpisom potvrđuje da konkretno dodatno ulaganje ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana.

Troškovi pozajmljivanja finansijskih sredstava (kamate i svi ostali drugi troškovi koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem) direktno se uključuju u nabavnu vrednost nekretnine, postrojenja i opreme koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavke tih sredstava u skladu sa MRS 23.

Sa kapitalizacijom troškova pozajmljivanja se prestaje kada su dovršene sve bitne aktivnosti potrebne za pripremu kvalifikovanog sredstva za njegovu nameravanu upotrebu. Ukoliko preduzeće nastavlja sa korišćenjem kredita po osnovu kojeg će i nadalje imati troškove pozajmljivanja, (npr. kamate po kreditu), ti troškovi će se ubuduće tretirati kao rashod perioda, u skladu sa zahtevima MRS 23 „Troškovi pozajmljivanja“.

Svaki drugi izdatak odnosno dodatno ulaganje koje ne zadovoljava uslove iz stava 1. i 4. ovog člana, priznaje se kao rashod u bilansu uspeha u periodu u kojem je nastao.

Početno merenje nekretnine, postrojenja, i opreme koji ispunjavaju uslove za priznavanje za sredstvo vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nakon početnog priznavanja, vrednovanje građevinskih objekata, postrojenja, opreme i ostalih osnovnih sredstava vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupnog iznosa gubitaka zbog obezbeđivanja, izuzev grupe sredstava – upravne zgrade i zgrade odmarališta. Naknadno vrednovanje grupe sredstava – upravne zgrade i zgrade odmarališta, vrši se primenom modela revalorizacije predviđenog MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

Procenu fer vrednosti na datum svakog bilansa vrši komisija za procenu poštene vrednosti grupe sredstava – upravne zgrade i zgrade odmarališta, koju obrazuje direktor Preduzeća. Kao član te komisije mora biti angažovano lice, koje ima zvanje sudskog veštaka iz oblasti građevinarstva.

Finansijski direktor se ovlašćuje da u skladu sa relevantnim Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja odlučuje o postupanjima sa formiranim revalorizacionim rezervama.

Najmanje jednom godišnje i to na dan bilansiranja stanja imovine, na predlog rukovodioca Službe knjigovodstva i finansijske operative, stručna komisija formirana odlukom Direktora Preduzeća proceniće izvesnost budućih ekonomskih koristi određenih osnovnih sredstava (uglavnom sa većim vrednostima), sa ciljem da li se ista sredstva i nadalje mogu priznati na poziciji osnovnih sredstava ili su se stekli uslovi na nepriznavanje sredstava u skladu sa MRS 16.

Ukoliko stručna komisija zapisnički konstatuje da su se kod određenih osnovnih sredstava stekli uslovi na nepriznavanje (ne donose ekonomsku korist, ne može im se izmeriti vrednost), gubici koji nastaju usled nepriznavanja, priznaju se kao rashod u bilansu uspeha Preduzeća.

Napomene uz finansijske izveštaje

Iznos nekretnina, postrojenja i opreme koji podležu obračunu amortizacije, otpisuju se sistematski tokom njihovog korisnog veka trajanja.

Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Zemljište prirodno ima neograničen vek trajanja i iz tog razloga se ne amortizuje.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu.

Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme na dan 01.01.2004. godine posle isknjiženih korekcija usled prelaska na MSFI-1 po prvi put.

Osnovicu za obračun amortizacije kupljenog osnovnog sredstva koje je već korišćeno predstavlja iznos po kojem je to polovno sredstvo kupljeno odnosno bez ispravke vrednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se za svako posebno sredstvo primenom metode proporcionalnog otpisivanja, sa ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja.

Amortizacija za poreske svrhe se obračunava u skladu sa zakonskim odnosno poreskim propisima i razlikuje se od amortizacije knjižene na teret rashoda. Razlike između sadašnje knjigovodstvene vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme i sadašnje vrednosti osnovice za poreske svrhe obuhvaćene su u okviru pozicija: odložena poreska sredstva ili odložene poreske obaveze, u bilansu stanja i u bilansu uspeha.

Procenu preostalog veka upotrebe sredstava i preostale (rezidualne) vrednosti može da vrši popisna komisija ukoliko bar jedan njen član poseduje stručnu sposobnost da to uradi. Prag značajnosti za rezidualnu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme, ne može biti manji od 10.000,00 dinara, izuzev onih nekretnina, postrojenja i opreme kod kojih na kraju korisnog veka ne postoji rezidualna vrednost.

Utvrđivanje preostalog veka upotrebe u Preduzeću vrši se ponaosob za svako sredstvo.

Promene u proceni korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, promene stopa amortizacije i promene metoda obračuna amortizacije smatraće se promenom računovodstvene procene a ne računovodstvene politike u skladu sa MRS 16 stav 52.

Ukoliko se na dan bilansiranja (izrada godišnjeg računa) utvrdi da je neko sredstvo obezvređeno, osnovica za obračun amortizacije se umanjuje za iznos obezvređenja.

Iznos obezvređenja ne utiče na obračunatu amortizaciju za tekuću godinu, odnosno za godinu za koju se vrši izrada godišnjeg računa, jer se iznos obezvređenja utvrđuje posle obračunate amortizacije.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se dok osnovno sredstvo ne bude u celosti amortizovano.

Napomene uz finansijske izveštaje

Jednom amortizovano osnovno sredstvo, bez obzira na to što se i dalje koristi ne može biti predmet ponovnog procenjivanja vrednosti i ne podleže otpisivanju dok se u Preduzeću koristi. Međutim, ukoliko se proceni da u budućim periodima amortizovano osnovno sredstvo koje je i nadalje u korišćenju donosi veću ekonomsku korist Preduzeću, isto sredstvo podleže ponovnom procenjivanju.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe ili kada se od njegovog otuđenja ne očekuju naknade buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, u skladu sa stavom 56. MRS 16, utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje iskazanog iznosa sredstava (knjigovodstvena vrednost) i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha Preduzeća.

3.3. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi

Nekretnine, postrojenja i opremu u pripremi, Preduzeće evidentira na grupi konta 027 – investicije u toku građevinskih objekata (bunari, vodovodna i kanalizaciona mreža i sl.) i postrojenja i oprema u pribavljanju.

Na investicije koje su u fazi izgradnje odnosno pribavljanja, ne obračunava se amortizacija.

Stavljanjem u upotrebu ili završetkom izgradnje ova sredstva se prenose na građevinske objekte i na postrojenja i opremu.

Stručna lica u preduzeću su dužna da najmanje jednom u toku godine vrše procenu obezvređenosti investicija u toku, u koje ulaganja nisu vršena duže od godinu dana, i da o tome obaveste službu knjigovodstveno finansijske operative, radi sprovođenja odgovarajućih knjiženja.

3.4. Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugogodišnjih finansijskih plasmana Preduzeće prikazuje: učešće u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica, učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i dugoročni stambeni krediti zaposlenim radnicima u Preduzeću.

Ostali dugoročni plasmani – dugoročni krediti dati zaposlenima za rešavanje stambenih potreba revalorizuju se primenom koeficijenata za revalorizaciju rata za otkup društvenih stanova dva puta godišnje (30.06. i 31.12.).

Napomene uz finansijske izveštaje

3.5. Zalihe

U Preduzeću zalihe obuhvataju:

- robu za dalju prodaju koja potiče iz kompenzacije, odnosno robu koja je preuzeta na ime naplate potraživanja Preduzeća
- osnovni i pomoćni materijal koji će biti iskorišćen u procesu proizvodnje i prilikom pružanja usluga trećim licima iz delatnosti poslovanja Preduzeća,
- sitan inventar na zalihama i auto gume na zalihama

Zalihe robe koje se drže radi dalje prodaje mere se po nabavnoj vrednosti koju čini fakturna cena po kojoj je roba preuzeta u kompenzaciji za naplatu potraživanja Preduzeća.

Obračun izlaza (prodaje) zalihe robe iz stava 1. ovog člana vrši se po:

- nabavnoj ceni iz fakture
- umanjenju nabavne cene za određeni procenat (rabat) ili
- po tržišnoj ceni na dan prodaje.

Odluku o prodaji robe sa zalihe uz popust (umanjenje nabavne cene) donosi Poslovodni savet Preduzeća na predlog Finansijskog direktora.

Zalihe osnovnog i pomoćnog materijala koji se nabavljaju od dobavljača, mere se po nabavnoj vrednosti.

Obračun izlaza zalihe osnovnog i pomoćnog materijala vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Nabavna cena svake stavke određuje se na osnovu ponderisanog proseka nabavne cene sličnih stavki na početku perioda i nabavne cene sličnih stavki koje su nabavljene tokom tog perioda.

Nabavnu vrednost čine neto fakturna vrednost i zavisni troškovi nabavke.

Pod zavisnim troškovima nabavke podrazumevaju se svi direktni troškovi u postupku nabavke do uskladištenja.

Umanjenje vrednosti zaliha vrši se ako su one oštećene ili zastarele. Procenu neto prodajne vrednosti zaliha na datum svakog bilansa može da vrši popisna komisija, ukoliko bar jedan njen član ima stručne sposobnosti da to uradi.

Zalihe osnovnog i pomoćnog materijala, koje se u Preduzeću koriste kao komponenta nekretnine, postrojenja i opreme koji se grade u vlastitoj režiji obračunavaju se sa izlaza zaliha isto po prosečnoj ponderisanoj ceni. Okončanjem situacije odnosno izdavanja internog obračuna o okončanoj investiciji u

Napomene uz finansijske izveštaje

sopstvenoj režiji, korišćeni osnovni i pomoćni materijal se pripisuje korisnom veku trajanja nekretnine, postrojenja i opreme.

Zalihe osnovnog i pomoćnog materijala koji se koriste u poslovanju radi pružanja usluga trećim licima iz delatnosti Preduzeća, priznaju se kao rashod perioda u kojem su nastali uz istovremeno priznavanje odgovarajućeg prihoda od pružanja usluge trećim licima.

Sredstva alata i sitnog inventara su sredstva, čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna vrednost u vreme nabavke je manja od prosečne bruto zarade po zaposlenom u RS prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa.

Sitan inventar se otpisuje u celosti prilikom stavljanja u upotrebu i tereti troškove poslovanja.

Kao stalno sredstvo priznaju se ugrađeni rezervni delovi, čiji je korisni vek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cena u vreme nabavke veća od prosečne bruto zarade po zaposlenom u RS prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa.

Takvi rezervni delovi po ugradnji uvećavaju knjigovodstvenu vrednost sredstava u koje su ugrađeni.

Rezervni delovi koji ne zadovoljavaju uslove iz stava 1. ovog člana, iskazuju se kao trošak poslovanja.

3.6. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja Preduzeća obuhvataju potraživanja od: kupaca za isporučenu pitku vodu, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda (potraživanja iz osnovne delatnosti), trećih lica za izvršene usluge iz sporedne delatnosti Preduzeća, zakonskih zatezних kamata, zakupaca, učesnika u objedinjenoj naplati komunalnih usluga po nastalim troškovima za vreme vršenja naplate, za prodate robe koja je preuzeta radi daljnje prodaje i svih ostalih korisnika odnosno potrošača kojima su vršene usluge iz delatnosti Preduzeća, zaposlenih u Preduzeću i banaka za gotovinu i gotovinske ekvivalente (tekući račun, blagajna, devizni račun, čekovi građana).

Kratkoročna potraživanja od kupaca se mere po vrednosti iz originalne fakture.

Preduzeće naplaćuje svoja potraživanja od:

- radnih organizacija
- beneficiranih ustanova
- potrošača u individualnom i kolektivnom stanovanju, na osnovu izdatih faktura za pitku vodu, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda i od
- svih kategorija potrošača i drugih lica kojima su vršene usluge iz sporedne delatnosti Preduzeća, na bazi izdatih faktura.

Izdate fakture iz osnovne delatnosti Preduzeća sadrže iznos glavnog duga za isporučenu vodu, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda i iznos poreza na dodatu vrednost.

Napomene uz finansijske izveštaje

Za ispravnost izdatih faktura odgovorno lice je rukovodilac Službe evidencije, obračuna i naplate.

Naplata kratkoročnih potraživanja Preduzeća vrši se kontinuirano, preko tekućeg računa Preduzeća, na blagajni Preduzeća i posredstvom inkasanata.

Ukoliko postoji verovatnoća da Preduzeće neće biti u stanju da naplati svoja potraživanja od kupaca, vrši se otpis tih potraživanja.

U slučajevima kada je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana (sudsko rešenje, stečaj, likvidacija, otuđenje imovine, zastarela potraživanja, akt upravnog organa i dr.) Preduzeće vrši direktan otpis.

U ostalim slučajevima nemogućnosti naplate vrši se ispravka potraživanja.

Bez obzira na način otpisa potraživanja, na predlog Komisije za popis obaveza i potraživanja, formirane od strane Poslovnog saveta, prilikom izrade godišnjeg računa (ukoliko su se stekli uslovi za otpis i ispravku potraživanja iz stava 1. ovog člana), Upravni odbor Preduzeća donosi odluku o otpisu i ispravci nenaplativih potraživanja koji terete rashod Preduzeća.

Procena naplativosti potraživanja vrši se pojedinačno za svakog kupca, odnosno za svako pojedinačno potraživanje. Izuzetno u slučaju kada postoji veliki broj sa nižim iznosima potraživanja, postoji mogućnost zbirne procene naplativosti. Ispravka vrednosti potraživanja vrši se u skladu sa članom 16. Zakona o porezu na dobit preduzeća.

3.7. Prihodi i rashodi

Prihodi Preduzeća se definišu kao povećanje ili smanjenje koristi od vršenja osnovne i sporedne delatnosti Preduzeća u toku određenog vremenskog perioda (od bilansa do bilansa).

Preduzeće ostvaruje:

- Prihode od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu
- Prihode od aktiviranja proizvoda i usluga za sopstvene potrebe
- Prihode od premija, subvencija, dotacija i donacija
- Druge poslovne prihode
- Finansijske prihode

1. Prihode od prodaje sačinjavaju:

- prihodi od prodaje robe na malo u zemlji
- prihodi od prodaje robe preuzete za dalju prodaju
- prihodi od prodaje pitke vode
- prihodi od odvođenja otpadnih voda
- prihodi od prečišćavanja otpadnih voda
- prihodi od pogonske spremnosti

Napomene uz finansijske izveštaje

- prihodi od priključaka vode
- prihodi od priključaka kanalizacije
- prihodi od održavanja vodovodne mreže
- prihodi od baždarnice
- prihodi od čišćenja kanalizacije
- prihodi od laboratorije
- ostali prihodi

Prihodi Preduzeća se priznaju u trenutku fakturisanja prema iznosima iz originalne fakture. Nakon početnog priznavanja prihodi Preduzeća se mere isto prema iznosima iz originalnih faktura.

Kod ostvarivanja prihoda od aktiviranja učinaka (prihodi iz sopstvene režije), Rukovodilac Sektora za investicije dužan je da svojim potpisom potvrdi svaki interni obračun koji se predaje Službi knjigovodstvene finansijske operative na knjiženje.

Prihode od aktiviranja učinaka čine prihodi po osnovu upotrebe materijala, rezervnih delova i usluga za osnovna sredstva u sopstvenoj režiji i za investiciono održavanje osnovnih sredstava u sopstvenoj režiji.

Sa stanovišta vrste sredstava u prihode Preduzeća mogu biti primljeni gotov novac, čekovi, akceptirane menice, roba preuzeta za daljnju prodaju i ostali ekvivalenti platnog prometa u skladu sa zakonskim odredbama.

Rashodi Preduzeća obuhvataju sve troškove koji proizilaze iz aktivnosti Preduzeća i koji se priznaju na klasi 5 u skladu sa „Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za preduzeća, zadruge i preduzetnike (Službeni glasnik RS 111/2006, 119/2008 i 9 od 06.02.2009), gubitke nastale usled nepriznavanja i obezvređivanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja u skladu sa MRS 16 I MRS 36.

Troškovi koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Preduzeća uključuju rashode osnovnog i pomoćnog materijala, proizvodne usluge, amortizaciju, nematerijalne troškove, poreze i doprinose, zarade i ostala primanja zaposlenih i dr. troškove u skladu sa članom 49, nezavisno od momenta plaćanja.

3.8. Finansijske obaveze

Porez na dodatu vrednost (PDV) je po svom ekonomskom učinku porez na opštu potrošnju i spada u vrstu poreza na promet. To je poseban oblik poreza koji se plaća u svim fazama proizvodnog i prometnog ciklusa, tako što se u svakoj fazi oporezuje samo iznos dodate vrednosti koja je ostvarena u svakoj fazi proizvodno-prometnog ciklusa.

Obaveze za PDV obuhvataju obaveze nastale po osnovu obračunatog poreza na dodatnu vrednost i to po osnovu obaveza za PDV po izdatim fakturama, primljenim avansima, po osnovu sopstvene potrošnje i po drugim obavezama, po opštoj stopi (20%) i po posebnoj stopi (8%), i obaveze po osnovu razlike obračunatog PDV i prethodnog poreza.

Napomene uz finansijske izveštaje

Kratkoročnim finansijskim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju u roku od godinu dana od dana godišnjeg bilansa, odnosno od dana činidbe.

Prilikom početnog priznavanja Preduzeće meri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrednosti.

Nakon početnog priznavanja Preduzeće meri sve finansijske obaveze po nabavnoj vrednosti odnosno po ceni iz fakture dobavljača, ugovora i iz rešenja nadležnih državnih organa u skladu sa odredbama zakona.

Dugoročne obaveze smatraju se obaveze koje dospevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izveštaja.

Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izveštaja iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Preduzeće ima obaveze: prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu, za zarade i naknade zaposlenima, poreze, doprinose i druge dažbine, prema članovima Upravnog i Nadzornog odbora i obaveze koje proizilaze iz zajedničke naplate.

Pasivna vremenska razgraničenja obuhvataju troškove koji terete tekući finansijski rezultat Preduzeća.

Finansijski rezultat procenjuje se po nominalnoj vrednosti kao zbir ili razlika poslovanja (prihoda i rashoda) i iskazuje se kao dobit ili gubitak u bilansu uspeha Preduzeća.

Neto dobitak je razlika između dobitka i obračunatog poreza na dobit.

Neto gubitak je zbir gubitka i poreza na dobit.

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina, odnosno neraspoređenog gubitka ranijih godina, na način utvrđen u MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška ako za više od 2% menja ukupne prihode.

Ispravka grešaka koje ne spadaju u materijalno značajne greške, odnosno koja za manje od 2% menjaju ukupne prihode, prema zahtevima MRS 8, uključuju se i priznaju u prihodima ili u rashodima tekućeg perioda, odnosno perioda za koji se izrađuje finansijski izveštaj i ne ispravljaju se retroaktivno.

Napomene uz finansijske izveštaje

3.9. Kapital

Kapital Preduzeća je državni kapital.

„Vodovod i kanalizacija“ je javno komunalno preduzeće koje obavlja delatnost od opšteg interesa, čiji je osnivač lokalna samouprava. Za priznavanje i vrednovanje državnog kapitala koriste se odredbe iz „Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja“, pošto ista materija nije direktno regulisana ni u jednom MRS.

Promene na kapitalu Preduzeća mogu biti u obliku:

1. Povećanja:

- dodatnim ulaganjem u Preduzeće od strane osnivača
- pretvaranjem rezervi u osnovni kapital
- pretvaranjem neraspoređene dobiti u osnovni kapital.

2. Smanjenja:

- radi pokrića gubitka

Promene povećanja i smanjenja mogu nastati i po drugim zakonskim dozvoljenim osnovama.

3.10. Obezvredenje

Stručna komisija, koju formira direktor Preduzeća, utvrđuje da li postoje indikatori koji ukazuju da je došlo do obezvređenja sredstava na koja se odnosi MRS 36 Obezvređenje sredstava, kao i da li postoje indikatori koji ukazuju da je došlo do smanjenja ranije priznatog obezvređenja tih sredstava. U slučaju postojanja tih indikatora dužni su da daju uputstva za utvrđivanje iznosa obezvređenja ili iznosa za koji ranije priznata obezvređenja treba stornirati. Utvrđivanje indikatora može da vrši i popisna komisija, ukoliko bar jedan njen član poseduje dovoljno stručnosti da to uradi.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

4.1. Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Preduzeća izloženo je različitim finansijskim rizicima, kao što su: tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje rizicima u Preduzeću usmereno je na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Preduzeća svedu na minimum.

a) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će fer vrednost budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta biti promenljiva zbog promena tržišnih cena. Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika, kao što sledi.

Rizik od promene kurseva stranih valuta

Preduzeće je u svom poslovanju izloženo riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno evra. Rizik proističe kako iz budućih poslovnih transakcija, tako i iz priznatih obaveza u stranoj valuti.

Rizik od promene cena

Preduzeće nije izloženo riziku od promena cena vlasničkih hartija od vrednosti, s obzirom da nema ulaganja klasifikovanih u bilansu stanja kao raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik Preduzeća od promena fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banaka. Krediti primljeni po promenljivim kamatnim stopama izlažu Preduzeće kamatnom riziku tokova gotovine. Krediti primljeni po fiksnim kamatnim stopama izlažu Preduzeće riziku promene fer vrednosti kamatnih stopa.

Obaveze po kreditima sa promenljivim kamatnim stopama bile su najvećim delom izražene u nacionalnoj valuti (dinar).

b) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik finansijskog gubitka za Preduzeće, ako druga ugovorna strana u finansijskom instrumentu ne ispuni svoje ugovorne obaveze. Kreditni rizik prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja.

S obzirom na pad kupovne moći potrošača, kao i likvidacije i stečaja jednog broja preduzeća, Preduzeće je neosporno izloženo kreditnom riziku, jer nenaplativa potraživanja utiču na promenu vrednosti finansijske imovine. Kao mera za ublažavanje ove vrste rizika, u narednom periodu bi se trebala sagledati mogućnost sklapanja ugovora sa svim korisnicima usluga iz osnovne delatnosti Preduzeća.

Kada su u pitanju usluge iz sporedne delatnosti, ugovorima koji se sklapaju pre izvođenja radova a priključenju na vodovodnu i kanalizacionu mrežu zahteva se avansna uplata pre početka izvođenja

Napomene uz finansijske izveštaje

radova. U određenim slučajevima odobravanja odloženog plaćanja, od kupaca se zahteva dostavljanje sredstava obezbeđenja plaćanja, kao što su blanko menice.

c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Preduzeće biti suočeno sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Preduzeće upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospele obaveze, bez neprihvatljivih gubitaka i ugrožavanja svoje reputacije.

4.2. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

Preduzeće prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Ovaj koeficijent se izračunava iz odnosa neto dugovanja Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala. Neto dugovanje se dobija kada se ukupni krediti (uključujući kratkoročne i dugoročne, kao što je prikazano u bilansu stanja) umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupni kapital se dobija kada se na kapital, iskazan u bilansu stanja, doda neto dugovanje.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Računovodstvene procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da će u datim okolnostima biti razumna.

5.1. Ključne računovodstvene procene i pretpostavke

Preduzeće pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Preduzeće koristi sledeće procene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja:

Obezvredenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, komisija, koju je imenovao direktor Preduzeće analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti. Razmatranje obezvređenja zahteva od komisije subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

Napomene uz finansijske izveštaje**Rezervisanja po osnovu otpremnina**

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova utvrđuju se primenom aktuarske procene. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene.

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Preduzeće je uključeno u manji broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Pravna služba Preduzeća procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski krediti mogu iskoristiti. Značajna procena od strane Preduzeća je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

Korisni vek upotrebe nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši komisija koju je imenovao Direktor i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba.

5.2. Ključna prosuđivanja o efektima svetske ekonomske krize

Negativni efekti usporavanja rasta u svetu i u evrozoni u 2012. i 2013. godini uticali su na ekonomska kretanja u Republici Srbiji i usloveli su usporavanje privrednog rasta

Narodna banka Srbije i Vlada Republike Srbije su setom donetih mera tokom 2012. i 2013. godine, uticale na ublažavanje prvobitnih efekata krize, kao i uspostavljanju uslova za oživljavanje privredne aktivnosti kroz povoljnije kreditiranje. Vlada Republike Srbije je usvojila "Program mera za ublažavanje negativnih efekata svetske ekonomske krize za 2011. i 2012. godinu", čiji su glavni ciljevi očuvanje konkurentnosti privrede Republike Srbije, očuvanje zaposlenosti i stimulisanje domaće tražnje.

Rukovodstvo Preduzeća očekuje da napred navedeni opšti efekti krize na ekonomsko okruženje u zemlji mogu uticati na postojeći obim privrednih aktivnosti i stepen naplate potraživanja.

Preduzeće analizira uticaj krize na postojeću i buduću likvidnost (prvenstveno do kraja 2014. godine) sa stanovišta naplate potraživanja od kupaca čiju likvidnost i solventnost trenutno nije moguće proceniti, sposobnosti izmirenja obaveza prema dobavljačima i bankama, kao i mogućnosti pribavljanja povoljnih izvora kreditiranja za premošćavanje kritičnih situacija. Rukovodstvo Preduzeća ne očekuje značajnije

Napomene uz finansijske izveštaje

probleme u naplati svojih potraživanja u narednom periodu i tokovima gotovine, ali smatra da će upravljanje rizikom likvidnosti i obezbeđenje odgovarajućih izvora finansiranja biti ključno opredeljenje za upravljanje Preduzećem u narednom periodu.

Rukovodstvo smatra da, u datim okolnostima, preduzima sve neophodne mere kako bi obezbedilo održiv rast i razvoj Preduzeća. Takođe, rukovodstvo Preduzeća nije u mogućnosti da pouzdano proceni dalje efekte krize na ekonomsko okruženje u Republici Srbiji, kao ni uticaj na finansijski položaj i rezultate poslovanja Preduzeća, ali smatra da ni u kom slučaju efekti krize neće dovesti u pitanje nastavak njegovog poslovanja.

Napomene uz finansijske izveštaje

BILANS USPEHA

6. PRIHODI OD PRODAJE

	OSTVARENO		u hiljadama RSD
			PLAN
	2013.	2012.	2013.
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	2	-	-
Prihodi od prodaje proiz. i usl. povezanim prav.licima	191	225	259
<i>Prihodi od prodaje proizvoda i usluga</i>			
- prihodi od prodaje vode	255.155	258.671	261.929
- prihodi od odvođenja otpadnih voda	118.011	116.487	127.704
- prihodi od prečišćavanja otpadnih voda	129.727	128.099	143.135
- prihodi od usluga za spremnost sistema	47.717	47.350	47.500
- prihodi od priključaka vode	7.021	9.803	9.894
- prihodi od priključaka kanalizacije	3.713	4.787	5.643
- prihodi od održavanja vodovodne mreže	895	1.739	2.450
- prihodi od održavanja kanalizacione mreže	-	-	180
- prihodi od baždarnice	155	188	740
- prihodi od čišćenja kanalizacije	1.927	1.884	2.500
- prihodi od snimanja kanalizacione mreže	2.129	3.480	2.700
- prihodi od laboratorije	15	42	190
- ostali prihodi	762	40	2.060
- prihodi od ispuštanja fekalija sa otpadnim vodama	-	117	100
- prihodi od čišćenja septičkih jama	53	-	19
- prihod od održavanja slivnika	1.348	1.554	800
	568.821	574.466	607.803

7. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA

	OSTVARENO		u hiljadama RSD
			PLAN
	2013.	2012.	2013.
Prihodi po osnovu upotrebe robe za materijal	-	4	-
Prihodi po osnovu upotrebe proiz. i usluga za nepokretnosti	1.576	4.041	1.800
Prihodi po osnovu upotrebe proiz. i usluga za materijal	23	-	
	1.599	4.041	1.800

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka, evidentirani su prihodi od radova u sopstvenoj režiji na izgradnji vodovodne mreže u Palminoj ulici, MZ Radanovac (1.576 hilj. RSD), kao i prihodi od upotrebe materijala i usluga na izgradnji priključka (23 hilj. RSD). Odlukom Poslovnog saveta od 25. jula 2011. godine, odobreno je finansiranje izgradnje priključka na vodovodnu mrežu iz sredstava Preduzeća za građane MZ

Napomene uz finansijske izveštaje

Bikovo, koji su bez naknade ustupili deo zemljišta mesnoj zajednici. Na navedenom zemljištu je vršeno bušenje bunara za vodosnabdevanje MZ Bikovo. U 2013. godini realizovana je izgradnja jednog priključka na vodovodnu mrežu, u skladu sa navedenom Odlukom.

8. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	OSTVARENO		u hiljadama RSD
	2013.	2012.	PLAN
			2013.
Prihodi od naplate štete	363	-	500
Prihodi od dotacija	-	100	150
Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	47.480	45.052	41.000
Prihodi od zakupnina	1.889	1.898	2.200
Prihodi od uplate za tendersku dokumentaciju	22	138	200
Prihodi od zajedničke naplate	3.913	3.628	3.900
Prihodi od naplata sudskih troškova	151	435	700
Ostali poslovni prihodi (prefakturisane usluge izvršitelja)	1.592	402	2.500
	55.410	51.653	51.150

U okviru ostalih prihoda najveće učešće beleže prihodi od uslovljenih donacija u ukupnom iznosu od 47.480 hilj. RSD. U skladu sa odredbama MRS 20, reč je o ulaganjima u osnovna sredstva Preduzeća, koja se priznaju kao prihod perioda u srazmeri sa amortizacijom objekata i opreme nabavljene iz tih sredstava.

Prihod od zakupnina u iznosu od 1.889 hilj. RSD, odnosi se na prihod od izdavanja u zakup kancelarija u upravoj zgradi Trg Lazara Nešića (zakupac: doo “Zavod za vodoprivredu”, Subotica), kancelarija na Trgu Rajhla Ferenca (zakupac: JP “Privredno tehnološki parkovi”, Subotica), kao i zakupa vrha vodotornja u Čantaviru, Bajmoku i na Paliću (zakupac: doo “Telenor”, Beograd).

U toku 2012. i 2013. godine Preduzeće je uputilo dopise Gradu Subotici, vezano za objekte koji se daju u zakup, jer je odbredbama člana 22. Zakona o javnoj svojini (“Sl. glasnik RS”, br. 72/2011 i 88/2013) definisano da je za davanje u zakup nepokretnosti u svojini RS, neophodna je prethodna saglasnost nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Prihod od zajedničke naplate u visini od 3.913 hilj. RSD odnosi se na prefakturisane troškove učesnicima u objedinjenoj naplati komunalnih usluga (čišćenje dimovodnih kanala), rente i ekologije (JKP “Dimničar”, JP “Direkcija za izgradnju grada Subotice”, Grad Subotica).

Ostali poslovni prihodi – prefakturisane usluge izvršitelja u visini od 1.592 hilj. RSD, odnose se usluge izvršitelja, koga Preduzeće angažuje u postupku naplate potraživanja. Prilikom angažovanja izvršitelja, Preduzeće vrši plaćanje njegovih usluga u skladu sa “Pravilnikom o tarifi i nagradama i naknadama troškova za rad izvršitelja“, istovremeno zadužujući potrošače za iznos ovih troškova.

Napomene uz finansijske izveštaje

POSLOVNI RASHODI

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

	OSTVARENO		u hiljadama RSD
			PLAN
	2013.	2012.	2013.
Nabavna vrednost prodate robe na malo	8	-	-
Nabavna vrednost robe u upotrebi za sopstvene potrebe	-	-	-
	8	-	-

10. TROŠKOVI MATERIJALA

	OSTVARENO		u hiljadama RSD
			PLAN
	2013.	2012.	2013.
- osnovni materijal	25.230	28.846	30.910
- hemikalije i staklarije	2.838	3.079	3.527
- rezervni delovi	9.450	6.917	14.496
- alat i sitan inventar, auto gume	5.929	4.831	5.004
- kancelarijski materijal	2.337	1.683	2.400
- gorivo i mazivo	8.149	8.794	12.888
- električna energija, toplotna energija, gas	43.562	42.512	54.572
- ostali materijal	215	216	354
	97.710	96.878	124.151

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	OSTVARENO		u hiljadama RSD
			PLAN
	2013.	2012.	2013.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	175.134	168.220	175.134
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	31.784	31.419	32.576
Troškovi naknada po ugovoru o delu	100	90	100
Troškovi autorskih honorara	-	139	150
Troškovi naknada po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima	21.648	21.480	23.029
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	10	-	11
Troškovi naknade članovima upravnog i nadzornog odbora	854	1.047	1.076
<i>Ostali lični rashodi i naknade:</i>			
- naknada troškova zaposlenima na službenom putu	1.431	1.813	1.800
- naknade troškova prevoza na rad i sa rada	7.139	4.984	7.450

Napomene uz finansijske izveštaje

	OSTVARENO		PLAN
	2013.	2012.	2013.
- jubilarne nagrade	5.330	5.331	5.334
- ostala davanja nezaposlenima	894	1.225	1.100
- solidarna pomoć zaposlenima	908	800	950
- stipendije učenicima i studentima	-	3.767	-
- otpremnine	313	447	550
- otpremnina za tehnološki višak	-	-	-
	245.545	240.762	249.260

12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

	OSTVARENO		PLAN
	2013.	2012.	2013.
			u hiljadama RSD
- amortizacija građevinskih objekata	111.428	117.749	118.666
- amortizacija opreme	64.646	59.894	57.756
- amortizacija nematerijalnih ulaganja	1.248	1.493	3.530
- amortizacija investicione nekretnine	65	-	48
- rezervisanje za naknade i druge beneficije zaposlenih (otpremnine)	947	-	2.500
	178.334	179.136	182.500

U poslovnim knjigama Preduzeća, u okviru grupe sredstava investicione nekretnine, u prethodnom periodu bile su evidentirane kancelarije na Trgu Rajhla Ferenc 1/II i deo kancelarija na Trgu Lazara Nešića 9a. Kako je u toku rešavanje imovinsko pravnih odnosa Preduzeća sa osnivačem - Gradom Suboticom, čime će se kancelarije na Trgu Rajhla Ferenc iskknjiziti iz poslovnih knjiga Preduzeća i preneti u poslovne knjige Grada, iste su do iskknjiženja vraćene na poziciju upravnih zgrada. Za deo kancelarija na Trgu Lazara Nešića 9a, koje su se vodile u okviru investicionih nekretnina, otkazan je zakup od strane doo "Zavod za vodoprivredu" Subotica. Kako je u zakupu znatno manji deo kancelarija, iste ne ispunjavaju uslov da se vode u okviru investicionih nekretnina. Shodno navedenom, iste su vraćene na grupu sredstava upravnih zgrada.

13. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	OSTVARENO		PLAN
	2013.	2012.	2013.
			u hiljadama RSD
Troškovi usluga na izradi učinka	2.689	2.870	5.299
Troškovi transportnih usluga (i PTT)	4.643	4.267	5.227
Troškovi usluga održavanja	17.657	8.746	18.751
Troškovi zakupnine	26	72	120

Napomene uz finansijske izveštaje

	OSTVARENO		PLAN
	2013.	2012.	2013.
Troškovi reklame i propagande	1.314	2.995	1.880
Troškovi sajмова	-	79	120
Troškovi održavanja vodomera, alata i sitnog inv.	1.658	1.290	2.593
Troškovi komunalnih usluga	623	611	720
Troškovi registracije vozila, parkinga i auto puta	444	645	835
Troškovi zdravstvenih usluga	1.141	394	877
Troškovi stručnog obrazovanja zaposlenih	1.646	1.986	2.450
Troškovi intelektualnih usluga	4.319	4.048	4.400
Troškovi analize vode	8.282	7.603	9.215
Troškovi ostalih usluga	5.738	2.399	7.370
Troškovi revizije	339	300	360
Troškovi zajedničke naplate	1.791	1.815	2.175
Troškovi izmena na programima za računare	299	262	272
Troškovi reprezentacije	1.446	2.096	1.800
Troškovi premija osiguranja	2.023	2.359	4.120
Troškovi platnog prometa	2.099	1.531	2.250
Troškovi članarina, i doprinosi Komorama	1.367	1.279	1.379
Troškovi poreza (građ. zemlj., ekologija, fond voda)	13.330	12.654	14.089
Troškovi carine	1	-	350
Troškovi taksa	356	533	1.000
Troškovi izvršitelja	1.107	256	2.500
Troškovi oglasa u štampi	553	601	510
Troškovi stručnih časopisa i novina	507	674	690
Ostali troškovi	438	3.336	1.049
	75.836	65.701	92.401

14.FINANSIJSKI PRIHODI

	OSTVARENO		PLAN
	2013.	2012.	2013.
Prihodi od kamata:			
- po zateznim kamatama	116	113	100
- po osnovu oročenih depozita i depozita po videnju	102	521	-
Pozitivne kursne razlike	656	66	90
Prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	-	-	-
	874	700	190

U okviru prihoda od zateznih kamata, iznos od 51 hilj. RSD odnosi se na naplaćenu zateznu kamatu od kupaca, za neizmirena potraživanja za usluge distribucije čiste vode, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda. Preostali iznos od 65 hilj. RSD odnosi se na zateznu kamatu, obračunatu na potraživanja od dva

Napomene uz finansijske izveštaje

zaposlena po osnovu presude Opštinskog suda u Subotici i Apelacionog suda u Novom Sadu, za nadoknadu troškova parničnog postupka.

Prihodi od kamata na depozite po viđenju, u iznosu od 102 hilj. RSD odnose se na prihode koji su ostvareni po osnovu ugovora sa poslovnom bankom.

Pozitivne kursne razlike u iznosu od 656 hilj. RSD, odnose se na promenu deviznog kursa prilikom vršenja platnog prometa sa inostranstvom.

15. FINANSIJSKI RASHODI

	OSTVARENO		u hiljadama RSD
	2013.	2012.	PLAN 2013.
- rashodi kamata za neblagovremeno plaćanje javnih prihoda	4	3	-
- rashodi kamata za dugoročne kredite u zemlji	561	698	570
- rashodi kamata po finansijskom lizingu	93	140	95
- rashodi kamata po kreditima u zemlji (overdraft)	232	80	235
- rashodi kamata po kratkoročnim kreditima u zemlji	2.102	1.354	2.200
- zatezna kamata	65	-	-
- rashodi kamata po kupoprodajnim odnosima	1	-	-
- negativne kursne razlike	268	55	400
- rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	21.794	7.637	13.000
	25.120	9.967	16.500

Rashodi kamata za dugoročne kredite u zemlji u visini od 561 hilj. RSD, odnose se na dugoročni kredit sa poslovnom bankom za refinansiranje kredita.

Rashodi kamata po finansijskom lizingu u visini od 93 hilj. RSD, odnose se na nabavku teretnog vozila putem finansijskog lizinga.

Rashodi kamata po kreditima u zemlji – overdraft u iznosu od 232 hilj. RSD, odnose se na kamatu na dozvoljeni minus po tekućem računu, na osnovu ugovora sa poslovnim bankom.

Rashodi kamata po kratkoročnim kreditima u zemlji u iznosu od 2.102 hilj. RSD, odnose se na kamatu na revolving kredit, koji se koristi u junu i decembru mesecu, kada dospevaju za plaćanje anuiteti dugoročnog zajma za rekonstrukciju uređaja za prečišćavanje otpadnih voda.

Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule u visini od 21.794 hilj. RSD, odnose se na srazmerne iznose valutne klauzule razgraničene u prethodnim godinama (16.372 hilj. RSD), koji su preneti na račun finansijskih rashoda na dan dospeća obaveza (isplata XI i XII anuiteta drugostepenog zajma prema Gradu Subotici za rekonstrukciju uređaja za prečišćavanje otpadnih voda, isplata mesečnih rata po osnovu

Napomene uz finansijske izveštaje

dugoročnog kredita sa poslovnom bankom i isplata mesečnih rata finansijskog lizinga), kao i obračun valutne klauzule na dan 31.12.2013. godine u iznosu od 5.422 hilj. RSD.

Pravilnikom o izmenama i dopunama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (“Sl.glasnik RS” br. 101/12), data je mogućnost razgraničenja neto efekata kursnih razlika i neto efekata valutne klauzule, obračunatih na nedospela dugoročna potraživanja i obaveze u stranoj valuti. Po godišnjem računu za 2013. godinu, Preduzeće nije iskoristilo ovu mogućnost. S obzirom na visok nivo dobiti ostvaren u periodu 01.01 – 31.12. 2013. godine, Preduzeće je procenilo da negativni efekti obračunate valutne klauzule terete rashode tekućeg perioda.

16. OSTALI PRIHODI

	u hiljadama RSD		
	OSTVARENO		PLAN
	2013.	2012.	2013.
Naplaćena otpisana potraživanja	11	30	200
Dobici od prodaje opreme	160	58	150
Prihod od naplate ispravljenih potraživanja iz ranijih perioda	18.666	10.204	10.000
Prihodi od naplate penala, kazni, šteta	277	275	-
Prihodi od naplate penala - DHV	36.454	-	36.454
Prihodi od ukidanja dug. rezervisanja za otpremnine	-	313	-
Pozitivni efekti od ugovorene zaštite od rizika, revalor. stan	-	14	-
Ostali nepomenuti prihodi	814	55	5
Ostali nepomenuti prihodi iz ranijih perioda	1.005	2.011	500
	57.387	12.960	47.309

Dobici od prodaje opreme u iznosu od 160 hilj. RSD ostvareni su prodajom četiri vozila, koja su u potpunosti amortizovana, putem licitacije, a na osnovu odluke Upravnog odbora Preduzeća.

Prihodi od naplate ispravljenih potraživanja kupaca iz ranijih perioda, koji iznose 18.666 hilj. RSD odnose se na ispravljena potraživanja od kupaca za koja je popisna komisija na dan 31.12.2012. godine utvrdila da ispunjavaju uslove za ispravku, a koja su naplaćena u toku 2013. godine.

Prihodi od naplate penala, kazni, šteta u iznosu od 277 hilj. RSD odnose se na naplatu prevencije štete od osiguravajuće kuće, a po osnovu Ugovora o finansiranju mera preventivne zaštite.

Prihodi od naplate penala u visini od 36.454 hilj. RSD odnose se na prihode ostvarene od naplate štete od izvođača radova na rekonstrukciji uređaja za prečišćavanje otpadnih voda, Haskoning DHV Nederland B.V. „Sporazumom o konačnom poravnanju za UPOV Subotica“, koji je potpisan između JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica i Haskoning DHV Nederland B.V (DHV), procenjena je visina štete u iznosu od

Napomene uz finansijske izveštaje

324.200,00 eura, što je u dinarskoj protivvrednosti na dan uplate iznosilo 36.453.873,38 dinara. Uplata navedenih sredstava izvršena je u dve rate: 01. marta 2013. godine uplaćen je iznos od 190.200,00 eura, a 12. avgusta 2013. godine uplaćen je iznos od 134.000,00 eura.

Ostali nepomenuti prihodi u iznosu od 814 hilj. RSD odnose se na sledeće stavke:

- U upravnom sporu, koji je protiv JKP “Vodovod i kanalizacija” Subotica podneo MUP Subotica zbog prekršaja iz člana 326. stav 1. tačka 20. Zakona o o bezbednosti saobraćaja na putevima, a u vezi sa članom 154. stav 5. istog Zakona, doneto je rešenje kojim se JKP “Vodovod i kanalizacija” Subotica smatra krivim i dosuđena je kazna u iznosu od 100 hilj. RSD. Navedeni iznos je plaćen od strane Preduzeća, nakon čega je isti iznos vansudskom nagodbom naplaćen od preduzeća “Terax-niskogradnja” Subotica, koje je bilo izvršilac poslova po ugovoru o izvršenju radova, zaključenim nakon sprovedenog postupka javne nabavke.
- Iznos od 694 hilj. RSD, odnosi se na vodomere za daljinsko očitavanje potrošnje, koji su demontirani i vraćeni u magacin Preduzeća.
- Iznos od 20 hilj. RSD odnosi se na izravnaje salda na analitičkim karticama u poslovnim knjigama Preduzeća (19 hilj. RSD), kao i na višak u blagajni Preduzeća (1 hilj. RSD), o čemu je sačinjen zapisnik.

Ostali nepomenuti prihodi iz ranijih perioda u iznosu od 1.005 hilj. RSD, odnose se na naknadu za ispuštenu vodu i naknadu za korišćenje objekata za odvođenje otpadnih voda, gde je konačnim rešenjem za 2012. godinu utvrđena niža naknada u odnosu na akontaciju, kao i na priznavanje više plaćenog doprinosa za beneficirani radni staž u prethodnom periodu.

17. OSTALI RASHODI

	u hiljadama RSD		
	OSTVARENO		PLAN
	2013.	2012.	2013.
Gubici po osnovu rashod. nekretnine, postrojenja i opreme	6.161	14.457	3.000
Rashod po osnovu otpisa projektne dokumentacije	175	1.392	-
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	267	128	120
Kazne za prekršaje, troškovi sporova	199	-	-
Naknade štete trećim licima	418	342	500
Obezvredjenje nekretnina	5.356	-	-
Obezvredjenje zaliha materijala i robe	634	-	-
Obezvredjenje potraživanja	21.676	25.257	10.000
Rashodi po osnovu rashoda materijala i robe, i manjak materijala (po Godišnjem popisu)	32	61	-
Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravst. i naučne namene	982	1.085	1.000
Ostali nepomenuti rashodi – izravnaje salda	133	17	-

Napomene uz finansijske izveštaje

	OSTVARENO		PLAN
	2013.	2012.	2013.
Porez na manjak sitnog inventara (po Godišnjem popisu)	35	90	-
Manjkovi materijala	20	-	-
Ostali nepomenuti rashodi iz ranijih perioda	6.267	1.655	2.550
	42.355	44.484	17.170

Gubici po osnovu rashoda nekretnina, postrojenja i opreme u visini od 6.161 hilj. RSD, predstavljaju rashod nekretnina i opreme za koji je godišnjim popisom na dan 31.12.2013. godine utvrđeno da ne ispunjavaju uslov za dalje priznavanje u poslovnim knjigama Preduzeća, jer se od ovih stavki ne očekuje pritanje ekonomske koristi u budućem periodu. Struktura ovih rashoda je sledeća:

	u hiljadama RSD
Stara ulivna građevina na uređaju za prečišćavanje otpadnih voda	4.228
Rezervni delovi i oprema na uređaju za prečišćavanje otpadnih voda	1.933

Rashod po osnovu otpisa projektne dokumentacije u visini od 175 hilj. RSD, obuhvata otpis projektne dokumentacije koja je bila evidentirana u okviru investicija u toku, a za koju je došlo do izmene prvobitno usvojenog tehničkog rešenja i isteka lokacijske dozvole.

Rashod po osnovu direktnog otpisa potraživanja u visini od 267 hilj. RSD, obuhvata direktan otpis potraživanja od HKC „Bunjevačko kolo“ u stečaju (112 hilj. RSD) i direktan otpis potraživanja od doo „Madmo“ Subotica (155 hilj. RSD). Nad doo „Madmo“ Subotica je pokrenut prethodni stečajni postupak, a nakon toga je preduzeće brisano iz registra APR-a. Direktan otpis je izvršen nakon donošenja odluke od strane Upravnog odbora JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica.

Kazne za prekršaje u iznosu od 199 hilj. RSD, obuhvataju troškove kazne u upravnom sporu, zbog prekršaja iz člana 326. stav 1. tačka 20. Zakona o o bezbednosti saobraćaja na putevima u iznosu od 100 hilj. RSD. Navedeni iznos je knjižnim terećenjem naplaćen od izvođača radova „Terax – niskogradnja“ Subotica. Preostali iznos od 99 hilj. RSD odnosi se na troškove sporova vezano za zaposlenu, koja je u 2011. godini proglašena tehnološkim viškom, a koja je odlukom Apelacionog suda vraćena na posao, kao i troškove spora sa strankom.

Naknade štete trećim licima u iznosu od 418 hilj. RSD, odnosi se na naknadu štete u postupcima javnih nabavki, gde je pokrenut postupak za zaštitu prava ponuđača (120 hilj. RSD), zatim na naknadu štete koja je nastala usled izmuljivanja otvorenog dela kolektora (50 hilj. RSD), kao i na ugovorenu naknadu štete usled prevremenog raskida ugovora sa ad „Telekom“ Srbija (248 hilj. RSD). U skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama („Sl. glasnik RS“, br. 124/2012), Preduzeće je bilo u obavezi da pokrene postupak javne nabavke za usluge mobilne telefonije, gde je kao najpovoljniji ponuđač izabran „VIP mobile“ doo.

Napomene uz finansijske izveštaje

Obezvredenje nekretnina u iznosu od 5.356 hilj. RSD, odnosi se na obezvređenje upravne zgrade Rasveta na Trgu Lazara Nešića i objekta u Ulici Endrea Bajči Žilinskog, nakon izvršene procene fer vrednosti upravnih zgrada od strane tročlane komisije, koju je imenovao direktor Preduzeća.

Obezvredenje zaliha materijala i robe u iznosu od 634 hilj. RSD, odnosi se na procenu realne vrednosti materijala i robe na zalihama.

Rashodi po osnovu obezvređenja potraživanja u visini od 21.676 hilj. RSD, obuhvataju potraživanja od kupaca za koje je godišnjim popisom na dan 31.12.2013. utvrđeno da ispunjavaju uslov za ispravku.

Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene i naučne namene, u visini od 982 hilj. RSD, odnose se na rashode za navedene namene, koje je Preduzeće realizovalo u skladu sa planiranim veličinama (plan 2013. godine 1.000 hilj. RSD).

Ostali nepomenuti rashodi iz ranijih perioda u iznosu od 6.267 hilj. RSD, odnose se na isplatu zarada za zaposlenu koja je u 2011. godini proglašena tehnološkim viškom, a koja je odlukom Apelacionog suda u Novom Sadu vraćena na posao (1.391 hilj. RSD), zatim na razliku naknade za korišćenje vodnog dobra i naknade za ispuštenu vodu po konačnim rešenjima za 2012. godinu (132 hilj. RSD), kao i na isplatu beneficiranog staža za zaposlene, koji su tokom 2013. godine otišli u penziju (1.200 hilj. RSD). U 2013. godini je priznata pretplata beneficiranog staža od strane Poreske uprave, za zaposlene kojima je u toku 2012. godine uplaćivan doprinos za staž sa uvećanim trajanjem, a za koje nije postojala obaveza za isto u skladu sa odredbama Pravilnika o radnim mestima, odnosno poslovima na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem (627 hilj. RSD). Pretplata je iskorišćena za tri zaposlena, kojima do 2004. godine nije vršena uplata staža sa uvećanim trajanjem. U 2013. godini izvršen je obračun beneficiranog staža za zaposlene, kojima nije vršen obračun i uplata doprinosa za staž sa uvećanim trajanjem do 2004. godine i isto je evidentirano u okviru rashoda iz ranijeg perioda (2.370 hilj. RSD).

18. ODLOŽENI PORESKI RASHODI I PRIHODI PERIODA

	OSTVARENO	
	2013.	2012.
Odloženi poreski rashod perioda	-	4.410
Odloženi poreski prihod perioda	435	-
	435	4.410

Nakon obračuna kumulativnih odloženih poreskih obaveza, na računu 722 je iskazan odloženi poreski prihod perioda u iznosu od 435 hilj. RSD.

Napomene uz finansijske izveštaje

19. UTICAJ PRENETIH RAZGRANIČENIH EFEKATA KURSNIH RAZLIKA I VALUTNE KLAUZULE NA BILANS USPEHA ZA 2013. GODINU

Na podatke iskazane u finansijskim izveštajima za 2013. godinu, odrazio se prenos na rashode ranije razgraničenih efekata valutne klauzule po osnovu obaveza ugovorenih u stranoj valuti, koji su dospeli za plaćanje u toku 2013. godine. Uticaj prenetih razgraničenih efekata valutne klauzule na iskazani neto dobitak za 2013. godinu je sledeći:

	u hiljadama RSD
	2013.
Neto dobitak u bilansu uspeha za 2013. godinu	19.618
Razgraničeni negativni efekti valutne klauzule u toku perioda po osnovu preračuna dugoročnih obaveza na dan bilansa stanja	-
Prenos ranije razgraničenih negativnih efekata valutne klauzule na finansijske rashode	16.372
Korigovani rezultat za 2013. godinu	35.990

Napomene uz finansijske izvještaje

20. NEMATERIJALNA ULAGANJA I NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA I INVESTICIONE NEKRETNINE

	u hiljadama RSD						
	Zemljišta i gradevinski objekti	Postrojenja oprema alat i inventar	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Avansi za nekretnine postrojenja i opremu	Investicione nekretnine	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema (bez investicionih nekretnina)	Nematerijalna ulaganja, ulaganja u razvoj i dr. prava
Nabavna vrednost							
Stanje 31. decembra 2012.	4.938.807	989.155	126.786	3.558	4.702	6.058.306	12.333
Nove nabavke i dati avansi	-	-	151.457	4.940		156.397	1.095
Prenos sa osnovnih sredstava u pripremi	36.613	12.957	(49.570)	-	-	-	-
Prenos investicionih nekretnina na nekretnine	4.702				(4.702)	4.702	
Procena fer vrednosti upravnih zgrada	119.368					119.368	
Procena fer vrednosti upravnih zgrada	(9.316)					(9.316)	
Otuđivanje, rashodovanje i obračun avansa	(9.097)	(6.215)	(175)	(2.147)	-	(17.634)	-
Stanje 31. decembra 2013.	5.081.077	995.897	228.498	6.351	-	6.311.823	13.428
Ispravka vrednosti							
Stanje 31. decembra 2012.	2.144.773	373.548	-	-	2.933	2.518.321	9.824
Amortizacija za 2013. godinu	111.428	64.646	-	-	65	177.387	1.248
Prenos investicionih nekretnina na nekretnine	2.998				(2.998)		
Procena fer vrednosti upravnih zgrada	(17.071)						
Otuđivanje i rashodovanje	(4.406)	(4.282)	-	-	-	(28.753)	-
Stanje 31. decembra 2013.	2.237.721	433.912	-	-	-	2.671.633	11.072
Sadašnja vrednost 01.januara 2013.	2.794.034	615.607	126.786	3.557	1.769	3.541.754	2.509
Sadašnja vrednost 31. decembra 2013.	2.843.356	561.985	228.498	6.351	-	3.640.190	2.355

Napomene uz finansijske izveštaje

Nabavna vrednost nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalnih ulaganja koja su u potpunosti amortizovana, a koja su i dalje u upotrebi u Preduzeću iznosi **246.131** hilj. RSD.

U skladu sa računovodstvenim politikama Preduzeća, na dan 31.12.2013. godine vršena je provera procene preostalog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme, kao i rezidualne vrednosti sredstava.

U toku 2013. godine je, od strane direktora Preduzeća, imenovana tročlana komisija za procenu vrednosti upravnih zgrada od opeke i vikend kuće, u cilju utvrđivanja njihove poštene – fer vrednosti na dan 31.12.2013. godine, a u skladu sa paragrafom 31–35 Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

U MRS 16, poštena vrednost definisana je kao „iznos za koji sredstvo može da se razmeni u transakcijama između dobro obaveštenih i voljnih strana, međusobno suočenih“.

Predmet procene su bili građevinski objekti, koji se u poslovnim knjigama Preduzeća vode u dve amortizacione grupe, Upravne zgrade od opeke i Zgrade odmarališta.

Procenjena vrednost poslovnih zgrada i odmarališta izvršena je metodom amortizovane vrednosti zamene na osnovu podataka i dokumentacije koja se nalazi u Preduzeću, a odnosi se na nekretnine koje se procenjuju, kao i fizičkog uvida u stanje i karakteristike navedenih nekretnina.

Primena metode amortizovane vrednosti zamene, obuhvatila je sledeće aktivnosti.

- Komisija je izvršila neposredni uvid u stanje nekretnina, utvrdila njene karakteristike, ocenila upotrebnu vrednost i opšte stanje nekretnina i njihovu sposobnost da donosi buduće ekonomske koristi,
- Vrednosti pribavljanja nekretnina istih karakteristika, odnosno troškovi zamene, utvrđeni su upoređivanjem aktuelnih informacija o prometnim vrednostima sličnih nekretnina na tržištu uvažavajući njihovo sveukupno stanje i upotrebnu sposobnost na dan 31.12.2013. godine.

U skladu sa korišćenim metodama procene i na osnovu relevantnih činjenica i faktora, komisija je izvršila procenu fer tržišne vrednosti Upravnih zgrada od opeke i Zgrade odmarališta na dan 31.12.2013. godine, i ista iznosi :

192,720,328.88 RSD ili

1,681,060.70 EURA.

Napomene uz finansijske izveštaje

Ukupne utvrđene razlike sadašnje knjigovodstvene vrednosti i procenjene vrednosti:

NAZIV	KNJIGOVODSTVENA VREDNOST u RSD			PROCENJENA VREDNOST u RSD	PROCENJENA VREDNOST u EUR.
	Nabavna	Otpisana	Sadašnja	Sadašnja	Sadašnja
	1	2	1-2	3	4
Poslovna zgrada- uprava	18.323.395,35	10.339.419,63	7.983.975,72	65.979.681,21	575.527,50
Poslovna zgrada – naplata uslužni centar	3.804.788,52	669.359,82	3.135.428,70	67.192.537,30	586.107,00
Poslovna zgrada – investicije	54.563.122,96	3.438.493,52	51.124.629,44	46.150.805,27	402.564,20
Poslovni prostor u Endrea Bajči Žilinskog	2.730.590,55	516.797,86	2.213.792,69	1.831.980,76	15.980,00
Poslovni prostor u Rajhl Ferencu	3.070.242,54	2.037.184,56	1.033.057,98	3.065.529,75	26.740,00
Vikendica na Paliću	175.590,90	69.418,94	106.171,96	8.499.794,58	74.142,00
Ukupno:	82.667.730,82	17.070.674,33	65.597.056,49	192.720.328,88	1.681.060,70

NAZIV	SADAŠNJA VREDNOST u RSD	PROCENJENA VREDNOST u RSD.	RAZLIKA Povećanje	RAZLIKA Smanjenje
	1	2	2-1	2-1
Poslovna zgrada- uprava	7.983.975,72	65.979.681,21	57.995.705,49	
Poslovna zgrada – naplata uslužni centar	3.135.428,70	67.192.537,30	64.057.108,60	
Poslovna zgrada – investicije	51.124.629,44	46.150.805,27		4.973.824,17
Poslovni prostor u Endrea Bajči Žilinskog	2.213.792,69	1.831.980,76		381.811,93
Poslovni prostor u Rajhl Ferencu	1.033.057,98	3.065.529,75	2.032.471,77	
Vikendica na Paliću	106.171,96	8.499.794,58	8.393.622,62	
Ukupno:	65.597.056,49	192.720.328,88	132.478.908,48	5.355.636,10

Napomene uz finansijske izveštaje

21. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	u hiljadama RSD			
	OSTVARENO			
	2013.		2012.	
Učešća u kapitalu drugih pravnih lica	% učešća	učešće	% učešća	učešće
Simex d.o.o. Subotica	0,01	31	0,01	31
Zavod za vodoprivredu	49,00	10	49,00	10
		41		41
Ostali dugoročni plasmani				
Dugoročni krediti dati zaposlenima za rešavanje stambenih potreba		178		198
		219		239

Učešće u kapitalu "Simex" doo, Subotica iznosi 31 hilj. RSD ili 0,01%. U 2011. godini, Preduzeće je iz stečajne mase "Simex" d.o.o. Subotica, steklo učešće u kapitalu, po osnovu neizmirenih potraživanja za pružene usluge distribucije čiste vode, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda.

Učešće u kapitalu doo "Zavod za vodoprivredu", Subotica iznosi 10 hilj. RSD, ili 49,00%.

Ostali dugoročni finansijski plasmani obuhvataju dugoročni kredit zaposlenom za otplatu stana po ugovoru broj 42ug/46-95 od 06.04.1995. godine, aneks ugovora broj 42ug/72-2/2010 od 24.09.2010. godine.

22. ZALIHE

Zalihe	u hiljadama RSD	
	OSTVARENO	
	2013.	2012.
Materijal	23.646	21.787
Rezervni delovi	982	1.585
Alat i inventar	25.907	21.093
Roba	343	193
	50.878	44.658
Ispravka vrednosti zaliha alata i inventara	(25.019)	(20.641)
Ispravka vrednosti zaliha materijala	(569)	
Ispravka vrednosti robe	(65)	
	25.225	24.017
Dati avansi	1.294	972
	26.519	24.989

Napomene uz finansijske izveštaje

Potraživanja po osnovu datih avansa iskazana na dan 31.12.2013. godine u iznosu od 1.294 hilj. RSD nisu usaglašena sa dužnicima u iznosu od 219 hilj. RSD, odnosno nije usaglašeno 17% navedenih potraživanja.

Redovnim godišnjim popisom, sa stanjem na dan 31.12.2013. godine, konstatovan je rashod osnovnog materijala u iznosu 32 hilj. RSD, manjak goriva u iznosu 6 hilj. RSD, rashod sitnog inventara u upotrebi u iznosu od 276 hilj. RSD, rashod auto guma u upotrebi u iznosu od 93 hilj. RSD, kao i manjak sitnog inventara u upotrebi u iznosu od 46 hilj. RSD. Na isto je, u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dodatu vrednost ("Sl. glasnik RS", br. 84/2004, 86/2004 – ispr., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013), obračunat PDV, po stopi od 20%.

Komisija za popis materijala na zalih i datih avansa za obrtna sredstva, izvršila je procenu fer vrednosti materijala na zalih, kao i svođenje na njihovu neto prodajnu vrednost. Predmet procene su bili vodomeri za daljinsko očitavanje, kao i nameštaj i bela tehnika, koji su u procesu namirenja nenaplativih potraživanja od strane izvršitelja, dosuđena Preduzeću.

Komisija je izvršila i procenjivanje vrednosti zaliha, starijih od godinu dana i utvrdila da vrednosti po kojima se ove zalihe vode u poslovnim knjigama Preduzeća, odgovaraju njihovim neto prodajnim vrednostima na tržištu.

23. POTRAŽIVANJA

	u hiljadama RSD	
	OSTVARENO	
	2013.	2012.
Potraživanja od kupaca (kupci u zemlji)		
- mala privreda	5.887	7.975
- preduzeća	20.637	23.946
- eksterne usluge	6.083	5.781
- ustanove	17.196	16.566
- privatnici	532	908
- široka potrošnja	65.938	66.497
- kućni saveti	54.614	47.274
- tuženi kupci	1.023	
	171.910	168.947
- kupci povezana pravna lica	14	22
Ispravka vrednosti potraživanja	(21.676)	(25.256)
	150.248	143.713
Druga potraživanja		
Potraživanja za kamatu na oročene depozite po viđenju	18	
Potraživanja od zaposlenih	2.747	598
Potraživanja po osnovu preplaćenih poreza	14	575
Ostala potraživanja	2.682	2.797
	5.461	3.970
	155.709	147.683

Napomene uz finansijske izveštaje

	u hiljadama RSD
	Potraživanja po osnovu prodaje
Stanje ispravke potraživanja od kupaca 01. januara 2013. god.	25.257
Ispravka vrednosti u toku godine na teret rezultata	21.676
Naplata otpisanih potraživanja	(18.666)
Isknjiženje ispravke potraživanja za 2012. koja nije naplaćena u 2013.	(6.591)
Stanje 31.decembra 2013. godine	21.676

Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca na dan 31.12.2013. godine iznosi 21.676 hilj. RSD, sa sledećom strukturom:

	u hiljadama RSD
- potraživanja od kupaca u ustanovama	244
- potraživanja od kupaca u poslovnim prostorima	330
- potraživanja od kupaca u maloj privredi	658
- potraživanja od kupaca u stambenim zgradama	6.752
- potraživanja od kupaca u domaćinstvima	13.508
- potraživanja (eksterne usluge od pravnih lica)	174
- potraživanja od privatnika	5
- potraživanja od priključaka	5
Ukupno.	21.676

Od ukupnog iznosa potraživanja od kupaca iskazanih na dan 31.12.2013. godine u iznosu od 171.910 hilj. RSD (bez ispravke vrednosti potraživanja), potrošačima – pravnim licima su poslani izvodi otvorenih stavki u ukupnom iznosu od 49.539 hilj. RSD, od čega nije usaglašeno 18.883 hilj.RSD, odnosno nije usaglašeno 38,12% navedenih potraživanja.

U skladu sa zakonskim odredbama, Preduzeće nije bilo u obavezi da vrši usaglašavanje potraživanja sa fizičkim licima.

24.POTRAŽIVANJA ZA VIŠE PLAĆEN POREZ NA DOBITAK

Poreskim bilansom za 2008. godinu utvrđena je obaveza plaćanja akontacije poreza na dobit za 2009. godinu. U poreskom bilansu za 2009. i 2010. godinu utvrđen je gubitak, koji se koristio za umanjeње oporezive dobiti koja je iskazana u poreskom bilansu za 2011. i 2012. godinu. Plaćene akontacije poreza na dobit u 2009. godini u ukupnom iznosu od 298 hilj. RSD iskazane su na računu 223 u bilansu stanja. Dobit iskazana u poreskom bilansu za 2013. godinu, umanjuje se do visine oporezive dobiti za gubitak koji je iskazan u poreskom bilansu iz prethodnih godina.

Napomene uz finansijske izveštaje

25. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	u hiljadama RSD	
	OSTVARENO	
	2013.	2012.
Deo dugoročnog stambenog kredita koji dospeva do jedne godine	20	20
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	-	110
	20	130

Deo dugoročnog stambenog kredita zaposlenom po ugovoru broj 42ug/46-95 od 06.04.1995. godine, aneks ugovora broj 42ug/72-2/2010 od 24.09.2010. godine, koji dospeva do jedne godine, na dan 31.12.2013. godine iznosi 20 hilj. RSD.

26. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	u hiljadama RSD	
	OSTVARENO	
	2013.	2012.
Hartije od vrednosti - gotovinski ekvivalenti (čekovi i platne kartice građana)	124	188
Tekući (poslovni) račun	9.211	4.200
Blagajna	194	185
Devizni račun	7	11
Ostala novčana sredstva	130	112
	9.666	4.696

27. POREZ NA DODATU VREDNOST I I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	u hiljadama RSD	
	OSTVARENO	
	2013.	2012.
Potraživanja za više plaćen PDV	-	341
Unapred plaćeni troškovi (stručni časopisi, osiguranje)	1.119	1.912
Razgraničen porez na dodatu vrednost	2.299	1.829
Ostala AVR (obračunati prihodi od kamata)	-	-
Razgraničeni efekti valutne klauzule	62.711	79.083
Ostala aktivna vremenska razgraničenja – kamata lizing	6	-
	66.135	83.165

Napomene uz finansijske izveštaje

Razgraničeni efekti valutne klauzule na dan 31.12.2013. godine iznose 62.711 hilj. RSD sa sledećom strukturom:

	u hiljadama RSD
Razgraničeni efekti valutne klauzule po osnovu drugostepenog zajma sa Gradom Subotica (saldo razgraničenih efektata iz 2008. i 2012. godine nakon prenosa na finansijske rashode na dan dospeća obaveze)	62.297
Razgraničeni efekti valutne klauzule po osnovu dugoročnog kredita sa poslovnom bankom	318
Razgraničeni efekti valutne klauzule po osnovu finansijskog lizinga	96

Promene na razgraničenim efektima valutne klauzule bile su sledeće:

	u hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Stanje 01. januara	79.083	26.029
Razgraničeni negativni efekti u toku perioda	-	60.691
Prenos razgraničenih efektata na finansijske rashode	(16.372)	(7.637)
Stanje 31. decembra	62.711	79.083

28. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

Na dan 31. decembra 2013. godine Preduzeće nije priznalo odložena poreska sredstva po osnovu ulaganja u osnovna sredstva u iznosu od 29.419 hilj. RSD, usled neizvesnosti da će budući oporezivi dobiti, na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti, biti raspoloživi.

29. OSNOVNI I OSTALI KAPITAL

Osnovni i ostali kapital JKP „Vodovod i kanalizacija“, Subotica iskazan u bilansu stanja na dan 31. decembra 2013. godine iznosi 2.034.344 hilj. RSD..

	u hiljadama RSD
Stanje na dan 31.decembra 2012. godine	2.028.957
Ukupno povećanje osnovnog kapitala u 2013. godini	-
Ukupno smanjenje osnovnog kapitala u 2013. godini	-
Ukupno povećanje ostalog kapitala u 2013. godini	5.387
Ukupno smanjenje ostalog kapitala u 2013. godini	-
Stanje osnovnog i ostalog kapitala na dan 31.12.2013.	2.034.344

Napomene uz finansijske izveštaje

Državni kapital predstavlja kapital javnog preduzeća koga je osnovala jedinica lokalne samouprave, Grad Subotica. Državni kapital obezbeđuje se iz javnih prihoda i sa njegovim raspolaganjem odlučuje osnivač.

Osnovni kapital Preduzeća u iznosu od 2.028.957 hilj. RSD registrovan je u Agenciji za privredne registre, Rešenje broj BD 156960/2012, od 17.12.2012. godine.

Iznos dobiti ostvarene po završnom računu za 2011. godinu u visini od 2.905 hilj. RSD, koji je preostao nakon isplate osnivaču – Gradu Subotici, i dobit po završnom računu za 2012. godinu u visini od 2.482 hilj. RSD, nakon donošenja rešenja o davanju saglasnosti na povećanje osnovnog kapitala od strane Skupštine Grada Subotice, evidentirani su u okviru grupe konta 309 – Ostali kapital. Agenciji za privredne registre je podnet zahtev za registraciju povećanja osnovnog kapitala u iznosu od 5.387 hilj. RSD, a nakon dobijanja rešenja, isti će se evidentirati u okviru grupe konta 303 – Državni kapital.

30. REVALORIZACIONE REZERVE

Revalorizacione rezerve obuhvataju pozitivne efekte promene poštene, fer vrednosti nekretnina – upravnih zgrada i zgrade odmarališta.

U okviru računa 330 – Revalorizacione rezerve, Preduzeće je prikazalo analitiku revalorizacionih rezervi, po sredstvima za koja je revalorizaciona rezerva formirana.

NAZIV	SADAŠNJA VREDNOST	PROCENJENA VREDNOST	RAZLIKA
	u RSD	u RSD.	Povećanje
	1	2	2-1
Poslovna zgrada-uprava	7.983.975,72	65.979.681,21	57.995.705,49
Poslovna zgrada – naplata uslužni centar	3.135.428,70	67.192.537,30	64.057.108,60
Poslovni prostor u Rajh Ferenca	1.033.057,98	3.065.529,75	2.032.471,77
Vikendica na Paliću	106.171,96	8.499.794,58	8.393.622,62
Ukupno:	65.597.056,49	192.720.328,88	132.478.908,48

U skladu sa odredbama MRS/MSFI, ukoliko je po osnovu revalorizacije utvrđeno povećanje vrednosti sredstava, utvrđuje se odložena poreska obaveza, koja se knjiži direktno u kapital preko revalorizacionih rezervi.

Odložena poreska obaveza = 132.479 hilj. RSD x 15% = 19.872 hilj. RSD

Napomene uz finansijske izvještaje

Iznos odloženih poreskih obaveza je knjižen ne teret revalorizacionih rezervi (grupa računa 330) i u korist odloženih poreskih obaveza (grupa računa 498).

	U hiljadama RSD			
	Nekretnine	Postrojenja i oprema	Nemate- rijalna ulaganja	Ukupno
Stanje 01. januara 2013.	-	-	-	-
Pozitivni efekat promene fer vrednosti	132.479	-	-	132.479
Negativni efekat promene fer vrednosti	(-)	(-)	(-)	(-)
Prodaja i rashodovanje	(-)	(-)	(-)	(-)
Ukidanje po osnovu obračunate amortizacije	(-)	(-)	(-)	(-)
Ukidanje po osnovu utvrđene odložene poreske obaveze	(19.872)	(-)	(-)	(19.872)
Stanje 31. decembra 2013.	112.607	-	-	112.607

S obzirom na činjenicu da je procena fer vrednosti upravnih zgrada i zgrade odmarališta evidentirana u poslovnim knjigama Preduzeća sa 31.12.2013. godine, nije izvršeno ukidanje revalorizacionih rezervi po osnovu obračunate amortizacije za 2013. godinu.

31. NERASPOREĐENI DOBITAK

	OSTVARENO		u hiljadama RSD
	2013.	2012.	
Stanje na početku godine	5.387	5.809	
Neto dobitak perioda	19.618	2.482	
Isplata učešća u dobiti osnivaču – Gradu Subotici (50%)	-	(2.904)	
Povećanje ostalog kapitala	(5.387)	-	
Stanje na kraju godine	19.618	5.387	

Neraspoređeni dobitak, na dan 31.12.2013. godine iznosi 19.618 hilj. RSD, i isti predstavlja razliku između ostvarenih prihoda i rashoda, kao i odloženih poreskih prihoda Preduzeća u periodu od 01.01. do 31.12.2013. godine.

Napomene uz finansijske izveštaje

32. DUGOROČNA REZERVISANJA

u hiljadama RSD

	OSTVARENO	
	2013.	2012.
Stanje na početku godine	17.999	19.346
Dodatna rezervisanja izvršena u toku perioda	947	-
Iskorišćeni iznosi u toku perioda	(1.341)	(1.034)
Ukinuti neiskorišćeni iznosi	-	(313)
Stanje na kraju godine	17.605	17.999

Dugoročna rezervisanja se u celosti odnose na dugoročne beneficije zaposlenih po osnovu naknada prilikom odlaska u penziju.

U skladu sa odredbama MRS 19, rezervisanja za otpremnine zaposlenih obračunata su uz primenu odgovarajućih parametara (procenjeni broj zaposlenih, procenjeno kretanje zarade po zaposlenom u RS, godine staža i starosti u Preduzeću, diskontovana stopa NBS). Iznos obračunatog rezervisanja na dan 31.12.2013. godine iznosi 17.605 hilj. RSD.

33. DUGOROČNE OBAVEZE

Dugoročne obaveze su obaveze koje dospevaju u roku dužem od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansiranja. Ove obaveze uključuju:

	OSTVARENO	
	2013.	2012.
Dugoročne obaveze prema poslovnoj banci	2.161	3.345
Dugoročne obaveze prema Gradu Subotica po osnovu drugostepenog zajma za rekonstrukciju UPOV-a	466.722	555.554
Dugoročna obaveza prema NLB Leasing-u	533	990
	469.416	559.889

Obaveze po dugoročnim kreditima u stranoj valuti i sa valutnom klauzulom procenjuju se po kursu strane valute na dan bilansiranja.

Deo dugoročnih obaveza koji dospeva za plaćanje u roku od godinu dana od dana godišnjeg bilansiranja iskazuje se na kratkoročnim obavezama kao deo dugoročnih obaveza koji dospeva do jedne godine.

Napomene uz finansijske izveštaje

Saldo dugoročnih obaveza na dan 31.12.2013. godine u iznosu od 469.416 hilj. RSD obuhvata:

- Saldo dugoročne obaveze prema poslovnoj banci iznosi 2.161 hilj. RSD. Preduzeće je u 2010. godini, nabavilo komunalno teretno vozilo za transport mulja za obavljanje sopstvene delatnosti iz sredstava kredita od AIK banke Niš, sa otplatom u 54 mesečne rate. Ukupna vrednost odobrenog kredita je iznosila 52 hilj. EUR, odnosno na dan odobrenja u dinarskoj protivvrednosti 5.443 hilj. RSD. Sa Agrobankom a.d. Beograd je dana 24.06.2011. godine sklopljen ugovor o dugoročnom kreditu u visini 50 hilj. EUR, odnosno u dinarskoj protivvrednosti 4.678 hilj. RSD, sa rokom vraćanja od 5 godina i mesečnom kamatnom stopom u visini od 1,2%, iz koga je izvršeno refinansiranje kredita prema AIK banci Niš. Nakon odlaska Nove Agrobanke a.d. Beograd u stečaj sve obaveze Preduzeća koje su definisane dugoročnim ugovorom o kreditu, prešle su u ingerenciju Poštanske štedionice a.d. Beograd, pri čemu se nisu menjale odredbe Ugovora vezane za kamatnu stopu i rok otplate. Preostali iznos dugoročnog kredita je 29 hilj. EUR, od čega je 11 hilj. EUR evidentirano u okviru kratkoročnih obaveza (deo kredita koji dospeva u 2014. godini), dok je preostali iznos od 18 hilj. EUR evidentiran u okviru dugoročnih obaveza.
- Saldo dugoročnih obaveza prema Gradu Subotica, koji na dan 31.12.2013. godine iznosi 466.722 hilj. RSD, odnosi se na obavezu povrata anuiteta glavnice kredita za izgradnju i rekonstrukciju uređaja za prečišćavanje otpadnih voda, u skladu sa odredbama "Ugovora o drugostepenom zajmu", koji je zaključen 06. aprila 2005. godine između Grada Subotica i JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica. Ukupan iznos odobrenog kredita od strane EBRD Gradu Subotica iznosi 9.000 hilj. EUR. Rok vraćanja kredita je 2019. godina u polugodišnjim anuitetima. Ukupan iznos kredita od 9.000 hilj. EUR je u celosti povučen i namenski korišćen u skladu sa ugovorom između Preduzeća i izvođača radova. Dana 26. oktobra 2011. godine je izvršen anex Ugovora o drugostepenom zajmu, čime su izmenjene odredbe koje se odnose na vraćanje kamate, i u skladu s tim Preduzeće je oslobođeno obaveze vraćanja kamate za prošli i buduće periode otplate anuiteta. Preostali iznos duga po drugostepenom zajmu iznosi 4.885 hilj. EUR, od čega je iznos od 814 hilj. EUR evidentiran u okviru kratkoročnih obaveza (XIII i XIV anuitet, koji dospevaju za plaćanje u 2014. godini), dok je preostali iznos u visini od 4.071 hilj. EUR evidentiran u okviru dugoročnih obaveza.
- Saldo dugoročne obaveze prema NLB lizing-u iznosi 533 hilj. RSD. Preduzeće je putem finansijskog lizinga u 2010. godini nabavilo teretno vozilo Zastava New Turbo Rival, za obavljanje sopstvene delatnosti. U skladu sa sklopljenim ugovorom sa NLB Leasing cena vozila bez PDV je iznosila 2.272 hilj. RSD (sa PDV 2.767 hilj. RSD). Period otplate lizing rata je ugovoren u periodu od 02.12.2010. godine do 02.12.2015. godine. Ugovor je sa valutnom klauzulom, ugovoreni kurs je prodajni, efektivna kamatna stopa je 11,91% na godišnjem nivou. Preduzeće je izdalo 1 blanko menicu za obezbeđenje lizinga. Preostali iznos obaveza po finansijskom lizingu iznosi 9 hilj. EUR, od čega je 4 hilj. EUR evidentirano u okviru kratkoročnih obaveza (deo lizing rata koje dospevaju u 2014. godini), dok je preostali iznos od 5 hilj. EUR evidentiran u okviru dugoročnih obaveza.

Napomene uz finansijske izveštaje

34. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	u hiljadama RSD	
	OSTVARENO	
	2013.	2012.
Kratkoročni krediti u zemlji	20.000	21.666
Deo dugoročnih kredita koji dospevaju do godinu dana	1.211	1.037
<i>Deo ostalih dugoročnih obaveza koje dospevaju do godinu dana.</i>		
Obaveza prema Gradu Subotica po osnovu drugostepenog zajma za rekonstrukciju UPOV-a (XI i XII anuitet)	93.344	92.592
Obaveza prema NLB Leasing-u	429	429
	114.984	115.724

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane na dan 31.12.2013. godine u iznosu od 114.984 hilj. RSD obuhvataju sledeće:

1. Ugovor o revolving kreditu, zaključen dana 11.07.2013. godine, broj 42/ug/2-19-2013, sa rokom vraćanja do 02.07.2014. godine, instrumenti obezbeđenja: 4 blanko menice; kamatna stopa – BELIBOR 3M + 1,48% godišnje, zaključen na iznos od 26.773 hilj. RSD. Saldo na dan 31.12.2013. godine iznosi 20.000 hilj. RSD;

2. Deo ostalih dugoročnih kredita koji dospevaju do godinu dana.

- Rate dugoročnog kredita sa poslovnom bankom (ad Poštanska štedionica), koje dospevaju za plaćanje u 2013. godini u iznosu od 1.212 hilj. RSD (11 hilj. EUR).

3. Deo ostalih dugoročnih obaveza koje dospevaju do godinu dana.

- XIII. i XIV. anuitet glavnice drugostepenog zajma za rekonstrukciju uređaja za prečišćavanje otpadnih voda, koji dospevaju za plaćanje u 2014. godini u iznosu od 93.344 hilj. RSD. (814 hilj. EUR).
- Rate finansijskog lizinga koje dospevaju za plaćanje u 2014. godini u iznosu od 429 hilj. RSD (4 hilj. EUR).

35. OSTALE OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	u hiljadama RSD	
	OSTVARENO	
	2013.	2012.
Obaveze za primljene avanse	2.501	3.405
Obaveze prema dobavljačima:	18.265	23.282
• Dobavljači u zemlji	17.405	22.429
• Dobavljači u inostranstvu	860	853
Ostale obaveze (prema učesnicima objedinjene naplate komunalnih usluga)	286	11.974
Ukupno:	21.052	38.661

Napomene uz finansijske izveštaje

Obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije, iskazane na dan 31. decembra 2013. godine iznose 2.501 hilj. RSD. Poveriocima, pravnim licima, su poslani izvodi otvorenih stavki u ukupnom iznosu od 370 hilj. RSD, od čega nije usaglašeno 166 hilj. RSD, odnosno nije usaglašeno 45% navedenih obaveza. Od ukupnog salda iskazanog na dan 31.12.2012. godine, iznos od 1.610 hilj. RSD se odnosi na avanse primljene od fizičkih lica, za koje ne postoji obaveza usaglašavanja.

Obaveze prema dobavljačima u zemlji iskazane na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od 17.405 hilj. RSD, nisu usaglašene sa poveriocima u iznosu od 2.761 hilj. RSD, odnosno nije usaglašeno 16% pomenutih obaveza. Obaveza prema dobavljaču u inostranstvu u iznosu od 860 hilj. RSD je usaglašena.

U okviru ostalih obaveza iskazane su obaveze prema učesnicima u zajedničkoj naplati usluga, sa saldom na dan 31.12.2013. godine u iznosu od 286 hilj. RSD i sa sledećom strukturom:

	u hiljadama RSD
Obaveza prema JKP „Dimničar“	102
Obaveza prema Gradu Subotici (za ekologiju)	-
Obaveza prema JP „Direkcija za izgradnju“ (za građevinsko zemljište)	-
Obaveza prema JKP "Čistoća i zelenilo"	-
Obaveza prema Gradu Subotici (za ekologiju) Bajmok	49
Obaveza prema JP „Direkcija za izgradnju“ (za građevinsko zemljište) Bajmok	135

36. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	u hiljadama RSD	
	OSTVARENO	
	2013.	2012.
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	5.511	5.559
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine na zarade	3.315	3.459
Obaveze prema zaposlenima (troškovi prevoza na posao)	540	494
	2013.	2012.
Obaveze za članarine (privredne komore)	52	53
Obaveze po osnovu kamata	134	241
Obaveze za neto zarade koje se refundiraju	22	15
Obaveze za poreze i doprinose na zarade koje se refundiraju	15	10
Ostale obaveze – beneficirani staž	2.370	-
	11.959	9.831

U 2013. godini izvršen je obračun beneficiranog staža za 26 zaposlenih, kojima nije vršen obračun i uplata doprinosa za staž sa uvećanim trajanjem do 2004. godine i isto je evidentirano na teret rashoda iz ranijeg perioda i u korist ostalih obaveza (2.370 hilj. RSD).

Napomene uz finansijske izveštaje

37. OBAVEZE PO OSNOVU PDV, JAVNIH PRIHODA I OSTALA PVR

	hiljadama RSD	
	OSTVARENO	
	2013.	2012.
Obaveze za PDV	565	-
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	1.110	899
Unapred obračunati troškovi	5.230	4.456
Odloženi prihodi i primljene donacije za osnovna sredstva	1.071.129	1.021.482
Razgraničene obaveze za PDV	46	169
	1.078.080	1.027.006

U okviru unapred obračunatih troškova, evidentirani su računi dobavljača koji su izdati u 2014. godini, a koji se odnose na prethodnu godinu, u iznosu od 5.230 hilj. RSD, od čega nije usaglašeno 680 hilj.RSD, odnosno nije usaglašeno 13% navedenih obaveza.

Promene na odloženim prihodima i primljenim donacijama za osnovna sredstva u toku 2013. godine bile su sledeće:

	u hiljadama RSD			
	Iz budžeta	Strani donatori	Ostali donatori	Ukupno
Stanje na početku godine	555.444	417.153	48.885	1.021.482
Povećanje u 2013. godini	75.585	19.096	2.446	97.127
Smanjenje u korist prihoda	8.574	37.923	983	47.480
Stanje na kraju godine	622.455	398.326	50.348	1.071.129

	u hiljadama RSD
Primljene kapitalne subvencije iz budžeta u 2013. godini.	19.448
- Grad Subotica – bunar B-28/4	9.021
- Grad Subotica – bunar B-32	8.747
- Grad Subotica – bunarska konstrukcija Stari Žednik B-3/1	1.680
Primljena sredstva od JP "Direkcija za izgradnju Grada Subotica" u 2013. godini.	3.332
- JP Direkcija za izgradnju Grada Subotica – MZ Novo Selo	3.332
Prenos izgrađenih objekata po rešenjima dobijenim od Grada Subotice u 2013. godini.	52.805
- kanalizaciona mreža Stari i Novi Žednik	24.743
- vodovodna mreža Kanjiški put	94
- kanalizaciona mreža u Ulici Jožefa Hegediša	47
- kanalizaciona mreža južni deo banjskog kompleksa	1.678
- vodovodna mreža Privredna zona Mali Bajmok	5.255
- vodovodna mreža Privredna zona Mali Bajmok	20.922
- kanalizaciona mreža u Krfskoj ulici	66
Primljene donaciju u toku 2013. godine od stranih donatora.	19.096
Aqua Delft – Pilot postrojenje Bački Vinogradi	19.096

Napomene uz finansijske izveštaje

Primljene sredstva u toku 2013. godine od ostalih donatora/mesne zajednice/	2.446
- MZ Novo Selo – kanalizaciona mreža u Ulicama Niška, Kalmana M., Ištvana Lukača i Golubova	2.446

U toku 2013. godine izvršen je prenos izgrađenih objekata vodovodne i kanalizacione mreže u poslovne knjige Preduzeća, na osnovu rešenja dobijenih od Grada Subotice (kanalizaciona mreža u Starom i Novom Žedniku i vodovodna mreža u privrednoj zoni Mali Bajmok).

Preduzeće je, u toku 2013. godine dobilo rešenja od Grada Subotice za objekte vodovodne i kanalizacione mreže, koji su u prethodnom periodu ugovorima o preuzimanju, preneti Preduzeću od strane doo “Park Palić” i JP “Privredno tehnološki parkovi” Subotica. U toku 2013. godine izvršeno je spravnjenje i evidentiranje u poslovnim knjigama Preduzeća razlika između dokumentacije koja je dostavljena uz ugovore o preuzimanju i rešenja dobijenog od strane Grada Subotice.

38. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

	U hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Stanje 01. januara	2.009	-
Povećanje u toku godine	19.437	2.009
Stanje 31. decembra	21.446	2.009

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobit, plativi u budućim periodima, a odnose se na oporezive privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava i njihove poreske osnovice.

Iznos kumulativnih odloženih poreskih obaveza čini razliku između računovodstvene i poreske osnovice sredstava.

Računovodstvena osnovica sredstava na dan 31.12.2013. godine iznosi 3.407.697 hilj. RSD, dok poreska osnovica sredstava na dan 31.12.2013. godine iznosi 3.264.726 hilj. RSD.

Kako je računovodstvena osnovica sredstava veća u odnosu na poresku za 142.971 u bilansu stanja je iskazana kumulativna odložena poreska obaveza na računu 498 u visini od 21.446 hilj. RSD (142.971 x 15%).

Napomene uz finansijske izveštaje

39. VANBILANSNA AKTIVA I PASIVA

	u hiljadama RSD	
	2013.	2012.
Tuđa osnovna sredstva (pilot postrojenje Bački Vinogradi)	-	26.139
Primljene menice po sklopljenim ugovorima	7.099	8.895
Primljene bankarske garancije	13.559	144.546
Ostala vanbilansna aktiva i pasiva (crpna stanica Dudova šuma)	804	804
	21.462	180.384

Dana 16.07.2013. godine izvršen je konačan uvoz svih komponenti pilot postrojenja za prečišćavanje podzemne vode sa arsenom (ADART tehnologija), koje je bilo evidentirano u vanbilansnoj evidenciji. Za vreme pilot istraživanja, postrojenje je trebalo da pokaže sposobnost da proizvodi vodu za piće koja ispunjava uslove regulative Srbije u oblasti kvaliteta. Dana 30. aprila 2013. godine je završen projekat istraživanja i u skladu sa Ugovorom, zaključenim između JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica i "Aqua Delft" Holandija o testiranju i privremenom uvozu postrojenja za prečišćavanje podzemne vode sa arsenom, uzorci su poslani na analizu u "Zavod za javno zdravlje" u Subotici i "Gradski zavod za javno zdravlje" u Beogradu. Rezultati laboratorijskog ispitivanja i stručnog razmatranja su pokazali da predmetni uzorak vode za piće sa aspekta ispitivanih parametara, odgovara zahtevima Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode za piće.

Aneksom Ugovora o testiranju i privremenom uvozu postrojenja za prečišćavanje podzemne vode sa arsenom, zaključenim između JKP "Vodovod i kanalizacija" Subotica i "Aqua Delft" Holandija, dana 10.07.2013. godine, utvrđena je ukupna vrednost pilot postrojenja (247.250 evra), kao i iznos donacije od "Aqua Delft" Holandija (167.750 evra).

Nakon izvršenog konačnog uvoza svih komponenti pilot postrojenja, isti su isknjiženi iz vanbilansne imovine i evidentirani u okviru grupe računa 027 – Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi.

Primljene bankarske garancije iskazane u okviru vanbilansne aktive i pasive obuhvataju:

	u hiljadama RSD
Bankarska garancija Fortis banke iz Holandije (DHV Water Holandija) za digestor (50.000,00 eura, sa dospećem 01.05.2020.)	5.732
Bankarska garancija Fortis banke iz Holandije (DHV Water Holandija) za digestor (50.000,00 eura, sa dospećem 01.05.2020.)	5.732
Bankarska garancija AIK banke (DTD-VDP Severna Bačka) za dobro izvršenje posla (2.095 hilj. RSD, sa dospećem 15.05.2015)	2.095

Napomene uz finansijske izveštaje

40. DEVIZNI KURSEVI

Kursevi primenjeni na dan bilansiranja bili su sledeći.

		31. decembar 2013.	31. decembar 2012.
EUR	1	114,6421	113,7183
GBP	1	-	139,1901

Na dan 31.12.2013. godine, Preduzeće na deviznom računu nije imalo britanske funte (GBP).

Napomene uz finansijske izveštaje

41. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

BILANS STANJA		u hiljadama RSD	
	Napomena	2013.	2012.
Aktiva			
Učešća u kapitalu	21	41	41
-doo Zavod za vodoprivredu Subotica		10	10
-doo Simex Subotica		31	31
Potraživanja po osnovu prodaje	23	14	476
-doo Zavod za vodoprivredu Subotica		14	22
-doo Simex Subotica		-	454
Ostala potraživanja	23	1	1
-doo Zavod za vodoprivredu Subotica		1	1
-doo Simex Subotica		-	-
Ukupno aktiva		56	518
Pasiva			
Obaveze prema dobavljačima		-	-
-doo Zavod za vodoprivredu Subotica		-	-
-doo Simex Subotica		-	-
Ukupno pasiva		-	-
Neto aktiva		56	518

Napomene uz finansijske izveštaje

ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

BILANS USPEHA

		u hiljadama RSD	
	Napomena	2013.	2012.
Prihodi			
Poslovni prihodi	6	191	938
-doo Zavod za vodoprivredu Subotica		191	225
-doo Simex Subotica		-	713
Ukupno prihodi		191	938
Rashodi			
Poslovni rashodi	13	406	240
-doo Zavod za vodoprivredu Subotica		406	240
-doo Simex Subotica		-	-
Ukupno rashodi		406	240
Neto rashodi		215	-
Neto prihodi		-	698

Napomene uz finansijske izveštaje**42. POTENCIJALNE OBAVEZE****Sudski sporovi koji su u toku.**

Tokom 2003. godine protiv Preduzeća je podignuta tužba od strane grupe zaposlenih radnika, po osnovu potraživanja za razlike zarada iz 2001., 2002., i 2003. godine. Obzirom da je većina sporova u toku, kao i da su dva spora završena pravosnažnom presudom u korist Preduzeća, procenjeno je da neće nastati materijalno značajne štete po Preduzeće, i skladu s tim nije izvršeno rezervisanje po osnovu istih.

U Privrednom sudu u Subotici se vodi predmet broj P 353/2013, po tužbi „Kommont Gams“ doo u stečaju protiv JKP»Vodovod i kanalizacija« Subotica, radi utvrđivanja prava svojine na 1/3 idealnih delova nekretnina na kojima je vlasnik Republika Srbija, a nosilac prava korišćenja Grad Subotica. Označena vrednost spora je 800.000,00 dinara. Presudom Privrednog suda u Subotici posl.br. P.43/2010 tužbeni zahtev tužioca „Kommont Gams“ doo u stečaju je odbijen kao neosnovan i tužilac je obavezan da tuženom isplati 329.295,00 dinara, na ime parničnih troškova. Na prvostepenu presudu tužilac je uložio žalbu, nakon čega je Privredni Apelacioni sud, odlučujući po žalbi tužioca, prvostepenu presudu ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje. Ročište je zakazano za 04.03.2014. godine.

U Osnovnom sudu u Subotici se vodi predmet broj P.2098/2012, po tužbi korisnika usluga protiv JKP»Vodovod i kanalizacija« Subotica, radi zaštite od diskriminacije. Označena vrednost spora iznosi 11.543,00 dinara. Prvostepeni postupak je okončan, tužbeni zahtev tužioca je odbijen i tužilac obavezan da tuženom nadoknadi troškove postupka u iznosu od 45.000,00 dinara. Na navedenu presudu tužilac je uložio žalbu Višem sudu u Subotici. Očekuje se drugostepena odluka.

U Osnovnom sudu u Subotici se vodi predmet broj 1943/2012, po tužbi stranke protiv JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica, radi naknade štete. Označena vrednost spora 924.976,00 dinara. Tuženi je osporio tužbeni zahtev i po osnovu i po visini. Sproveden je postupak pred prvostepenim sudom.

Dana 14. januara 2014. godine protiv Preduzeća je podneta tužba broj P.I. 775/13. od strane bivšeg zaposlenog.

Preduzeće procenjuje da po osnovu navedenih sporova neće nastati materijalno značajne štete, i skladu s tim nije izvršeno rezervisanje po osnovu istih.

Okončani sudski sporovi.

Od strane preduzeća „Forum media“ iz Beograda, podnet je predlog za izvršenje Privrednom sudu u Subotici radi duga u iznosu od 5.670,00 dinara, poslovni broj I. Iv. 381/2013, koji je okončan 09.04.2013. godine uplatom glavnice duga, kamate i takse od strane JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica.

Protiv Preduzeća je podneta tužba broj P. 7/2013, radi naknade štete. Vrednost spora iznosi 350.000,00 dinara, a tužitelj je u meritumu tužbe potraživao iznos od 450.000,00 na ime nematerijalne štete i

Napomene uz finansijske izveštaje

23.000,00 dinara na ime materijalne štete. Predmet je okončan povlačenjem tužbe od strane punomoćnika tužitelja.

U upravnom sporu, koji je protiv JKP “Vodovod i kanalizacija” Subotica podneo MUP Subotica zbog prekršaja iz člana 326. stav 1. tačka 20. Zakona o o bezbednosti saobraćaja na putevima, a u vezi sa članom 154. stav 5. istog Zakona, doneto je rešenje kojim se JKP “Vodovod i kanalizacija” Subotica smatra krivim i dosuđena je kazna u iznosu od 100.000,00 dinara. Navedeni iznos je plaćen od strane Preduzeća, nakon čega je isti iznos vansudskom nagodbom naplaćen od preduzeća “Terax-niskogradnja” Subotica, koje je bilo izvršilac poslova po ugovoru o izvršenju radova, zaključenim nakon sprovedenog postupka javne nabavke.

U toku 2012. godine, Preduzeće je podnelo krivičnu prijavu protiv inkasanta, sa potraživanjem za načinjenu štetu u iznosu od 89.674,00 dinara. Navedeni iznos je tuženi uplatio Preduzeću tokom 2013. godine.

Ostale napomene vezane za sporove koje Preduzeće vodi.

Na osnovu Zakona o izvršenju i obezbeđenju, tokom 2013 godine, podneto je ukupno 219 predloga za izvršenje na osnovu verodostojne isprave izvršitelju u Subotici.

Ukupan iznos po podnetim predlozima iznosi 5.974.901,67 dinara, od čega je naplaćeno 1.706.436,30 dinara. Troškovi izvršitelja za podnete predloge iznose 1.808.117,68 dinara, od čega je naplaćeno 785.437,73 dinara. Popis i procena imovine je izvršena kod 25 predmeta, a obustava sa zarade (penzije) kod 21 predmeta.

Nakon podnetih predloga za izvršenje na osnovu verodostojne isprave izvršitelju, podneti su prigovori na iste od strane izvršnih dužnika, te su predlozi u skladu sa odredbama zakona prešli u parnice.

- U 2010. godini podnet predlog protiv korisnika usluga Preduzeća – vrednost spora 9.458,00 dinara; predmet poslovni broj 9.5.4472/10. okončan u 2013.godini;
- U 2010. godini podnet predlog protiv korisnika usluga Preduzeća – vrednost spora 13.702,00 dinara; predmet poslovni broj 612/13 okončan povlačenjem tužbe;
- U 2011. godini podnet predlog protiv korisnika usluga Preduzeća – vrednost spora 11.817,17 dinara, predmet poslovni broj 1548/2011 okončan u 2013. godini uplatom duga i povlačenjem tužbe;
- U 2011. godini podnet predlog protiv korisnika usluga Preduzeća – vrednost spora 6.427,00 dinara; spor okončan pravnosnažnom sudskom presudom u januaru 2014. godine;
- U 2012. godini podnet predlog protiv korisnika usluga Preduzeća – vrednost spora 15.194,00 dinara; predmet okončan pravnosnažnom sudskom presudom u 2013. godini;
- U 2012. godini podnet predlog protiv korisnika usluga Preduzeća – vrednost spora 8.347,00 dinara; predmet okončan pravnosnažnom sudskom presudom u 2013. godini;

Napomene uz finansijske izveštaje

- U 2012. godini podnet predlog protiv korisnika usluga Preduzeća – vrednost spora 11.543,00 dinara; predmet poslovni broj 2098/12 okončan sudskim poravnanjem;
- U 2013. godini podnet predlog protiv korisnika usluga Preduzeća – vrednost spora 23.435,76 dinara , predmet poslovni broj 1514/2013 okončan povlačenjem tužbe i uplatom dužnika u 2013. godini;
- U 2013. godini podnet predlog protiv korisnika usluga Preduzeća – vrednost spora 20.150,76 dinara; predmet poslovni broj 1511/2013 okončan povlačenjem tužbe i uplatom dužnika u 2013. godini;
- U 2013. godini podnet predlog protiv korisnika usluga Preduzeća – vrednost spora 64.202,15 dinara; predmet poslovni broj 1519/2013 okončan povlačenjem tužbe i uplatom dužnika u 2014. godini;
- U 2013. godini podnet predlog protiv korisnika usluga Preduzeća – vrednost spora 21.023,00 dinara; predmet poslovni broj 1512/13 okončan povlačenjem tužbe u 2013. godini;
- U 2013. godini podnet predlog protiv korisnika usluga Preduzeća – vrednost spora 19.000,00 dinara; predmet okončan sudskim poravnanjem u 2014. godini.

Finansijski direktor

JKP “Vodovod i kanalizacija” Subotica

Andelić Biljana dipl.ekon.

